اطلاعات

مجلس شورای ملی

رأی اعتماد مجلس بدولت

ازیکصد وشانزده نفر نمایندگان حاضر درمجلس یکصد ونه نفر بکابینه آقای احمد قوام رأی اعتماد دادند

هفت نفر ازدادن رأی امتناع کردند

مذاکرات در اطراف برنامهٔ دولت - تصویب لایحه مالی

یکساعت ونیم بظهرامروز مجلس بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید صورت‌جلسه قبل خوانده وتصویب شد.

آقای رئیس - برنامه دولت مطرح است

آقای امیرتیمور - بنده بعنوان مخالفت خواستم صحبت کنم‌وتذکراتی عرض نمایم ولی لازم است قبلا عرض کنم‌با دولتی که تحت سرپرستی‌جناب آقای قوام بمجلس معرفی شده است کاملا موافقم و حتی عقیده داشتم‌پس‌از وقایع‌شهریورشخصی‌زمام اموررا بدست بگیرد که بتواند بخوبی‌از عهده‌اداره امور مملکت برآید خوشبختانه امروز یکی از رجال بزرگ وکار آزموده ما که امتحانات خوبی در این کشور داده اند زمام امور کشور را بدست‌می گیرند «وکلا- صحیح است»و دیگر برای بنده وشاید آقایان جای نگرانی باقی نمی‌ماند زیرادر همین‌چندروزه‌ای که دولت جدید سرکار آمده است تا آن جا که بنده اطلاع‌دارم‌وی بینیم‌رفع نگرانی از مردم‌شده است وهمینطور در ادارات براثر آمدن دولت جدید کارها روبراه شده است وحتی راجع بنان بوشهر وبنادرهم‌که درجلسه‌پیش آقای صفوی صحبت‌کردند بنده اطلاع دارم‌که اقدامات اساسی و مؤثری از طرف دولت‌بعمل آمده است‌وموجبات رفاهیت مردم فراهم خواهدشد.

یکی دیگر ازدلل موافقت بنده بادولت برنامه‌ایست که‌دولت‌تقدیم مجلس کرده‌اند این برنامه‌طوری است‌که در سرلوحه آن احتیاجات امروزی کشور دیده میشودکه باید البته‌باکمك مجلس ومردم عملی شود وضعیت مملکت ما امروز ایجاب میکند که وحدت کامل بین دولت ومجلس وجود داشته باشد. (صحیح‌است) وخوشبختانه‌امروزی‌بینیم که تمام آقایان نمایندگان بـا نظر واحدی کمـهمت بپشتیبانی دولت‌بسته‌اند (صحیح است) وامیدوارم بااین‌ترتیب فعلی‌دولت‌بتواندرفع نگرانی‌عامه‌رابنماید درانیجا لازم دانستم نکته‌ای‌هم تذکر بدهم وآن‌اینست‌که علاوه ازشخصیت آقای‌قوام که‌ازرجال برجسته کشورمیباشند هیچیك از وزیران ایشان‌هم‌بستگی‌بهیچ دسته و حزبی ندارند.

در برنامه دولت موضوع امنیت‌و خواربار که از مسائل ضروری امروز کشور است‌ذکر شده‌و البته بایدفوق‌العاده مورد توجه قرارگیرد ولی نکته مهم دیگری را هم بنده تذکر میدهم و آن کاستن از هزینه زندگی است بطوریکه ملاحظه میشود روز بروز هزینه زندگی بالا میرود و یك عده کسبه خدانشناس بدون هیچ منطقی هر روز اجناس راگران می کنند دولت‌باید بدون ذرهٔ رحم و شفقت جلوی این اشخاص را بگیرد وسعی کندکه هزینه زندگی را پائین بیاورد.

یکی ازمسائلی که در ترقی‌هزینهٔ زندگی مؤثر است بعقیده بنده خرید ارز بقیمتی است‌که آقای دکتر مشرف نفیسی نرخ آن‌را معین کردند قبل از شهریور نرخ خرید لیره ۶۷ ریال بود ولی آقای دکتر مشرف آمدند ونرخ آن را به ۱۴۰ ریال ترقی دادند. بنده در همان موقع عرایضی کردم‌که اینکار بصلاح کشورنیست وچون‌بعرایض من توجهی نشد کار بسئوال و استیضاح کشید تا بالاخره کابینه افتاد ودرکابینه های بعد بهم بنده مجددا این موضوع را تذکر دادم‌که نرخ معین‌شده برای‌خرید لیره زیاد است وحتی در کابینه گذشته بنده یکی دوجلسه در وزارت دارائی از آقای بدر ملاقات کردم‌واینموضوع را بچیشان‌گوشزد نمودم وقرار شدکه اقدام‌مقتضی بکنندولی ایشان‌برای‌اینکه ازسئوال و استیضاح‌جلوگیری‌بشوداین مسئله‌را بصورت‌قراردادد‌ر آوردند بنده یقین‌دارم که‌منتقدین‌ما بهیچوجه‌حاضر نیستند که تحمیلی بکشور نانوان ما بکنند و کمان میکنم‌فقط در انرنداشتن‌شهامت وزرای ما باینکار که بزیان‌کشوربوده است تن‌درداده اند زیرابرای ملتی‌که روزی‌دوازده میلیون خرج دارد اهمیتی ندارد‌که ما لیره ازآنهاگران بخریم. بنده‌عقیده‌داشتم اگرمتعقبن احتیاج پول داشتندمیگرفتند مثلا بانهاقرضهٔ‌درحدود ۲۰۰ میلیون تومان داده‌میشد و اینکار بهتر بوده تاما لیره را بنرخ فوق‌العاده گران بخریم.حال بنده از آقای نخست وزیر تقاضا میکنم این موضوع‌رامورد توجه قرار دهندواگر حالاهم نمی‌توانند جواب بدهند مطالعه لازم بنمایندوبعدا این مسئله را بنفع کشور که حتما تاثیر مهمی درزندگی‌ما‌دارد حل نمایند.

همانطورکه‌عرض‌کردم‌دولت‌سابق برای‌اینکه دراین خصوص از اوسئوال و استیضاح‌نشود این قرار داد رابست و بمجلس آورد وحتی طبع و توزیع هم نشد که در دسترس ما قرار‌بگیرد که روشن باشیم(آقای دکترجوان - طبع و توزیع چه لزومی داشت) بنده مقصودم این است‌که باید اینکار میشد که همه اطلاع‌داشته باشند(آقای دکتر جوان - خارج از برنامه است)

غیراز این موضوع عرض دیگرم راجع بصادرات کشوراست که دولت باید‌توجه‌مخصوص‌بنماید و یکی هم‌راجع بکالا های تجار ایرانی‌است که مدتی است‌در بنادرشمالی‌معطل مانده‌وهنوز اجازه داده نشده است که خارج شود و از اینراه زیان‌کلی بتجار واردشده است در این‌قسمت‌هم تقاضا دارم توجه مخصوص بشود و دولت اقدامی بنماید که‌زودتر بازرگانان‌کالاهای‌خودراخارج کنند.

آقای آزادی - برنامه‌دولت‌مرکب از دوقسمت امنیت وخواربار است که از چندی باینطرف موردتوجه بوده‌است واز سابق هم در مجلس روی‌آن‌صحبت زیاد شده بحمدالله‌امروز می بینیم که برنامه دولت از این‌دو موضوع‌تشکیل ومنظورحاصل‌شده‌است. از بیستم شهریور که‌اوضاع تغییر کرد وقتی در اطراف برنامه دولت بحث میگردید بیشتر از گذشته صحبت میشد وعلت آن هم‌این بود دولتی که بعد از شهریور روی کار آمد مثل سابقی ها بودندو کابینه های بعد هم تقریبا همینطوربود بیشتر افراد آن‌از کسانی تشکیل‌شده بود که در زمان‌دیکتاتوری‌کار کرده‌بودند ولی حالا براثرتمایل مجلس کسی‌روی کار آمده است که امتحان فداکاری داده است وبامشکلات وخطراتی که‌در پیش است ایشان ازخودگذشتگی‌نشان داده وقبول مسئولیت نموده اند در این موقع لازم است مجلس‌ومردم‌هم مثل ایشان فداکاری کنند ووقت‌بدهند که‌دولت‌داخل‌عمل‌بشود.

در برنامه دولت ذکر تشکیل وزارت خواربار شده است‌البته‌تشکیل این‌وزارتخانه‌ضروری‌است‌چنانکه‌دراغلب ممالك دنیا اینکاررا کرده‌اند واینجا هم بایستی‌زودتر تشکیل شده‌باشدومتأسفانه دیر شده ولی باید یك نکته‌را هم در نظر داشت‌که بودجه‌این مملکت‌سنگین است وباز اگر بخواهند برای وزارت خواربار بیست تاسی اتومبیل خریده‌و یك‌عمارت بقیمت‌گزاف کرایه کنند و اعضای جدید استخدام نمایند وضع‌فعلی کشور اجازه نمی‌دهد. بنده عقیده دارم برای تشکیل این وزارتخانه ازاعضای فعلی ادارات ووزارتخانه‌ها که‌احتیاج بان نیست استفاده‌گردد و برای جای آنهم یکی ازمحلهای فعلی که‌خالی‌است اختصاص داده‌شود.

عرض‌دیگر بنده‌مراجع بیودجه‌های وزارتخانه ها است که بایدکم شود و آقای نخست‌وزیر سابق‌هم وعده‌دادند مرقمی که بودجه‌های تفصیلی بمجلس می آید این قسمت‌را در نظر بگیرند و اصلاح کنندولی‌متأسفانه اینکاررانکردند در اینجالازم است عرض‌کنم دربودجه کل‌کشور راجع بشهرستانها تبعیض‌شده است وازآن جمله راجع بفارس‌وکرمان است‌که درگذشته توجهی بان نشده و امیدوارم دولت جدید در این‌قسمت‌هم اقدام لازم بکندکه نسبت‌بشهرستان ها تبعیضی قائل نشوند.

آقای طباطبائی - بنده اولاباید اظهار تاسف‌بکنم ازاینکه آقای‌رئیس مراعات نوبت را نکرده اند (آقای نبیل- مراعات شده است) عرض کنم آقایان کاملا توجه دارند دومورددو فرصت مناسب برای مجلس هست‌که هر نماینده‌ای دراین دو مورد می‌تواند در اطراف مسائل مملکت بتفصیل صحبت کند یکی‌موقعی است‌که بودجه مملکتی مطرح است وفلسفه آنهم اینست که پایه زندگی مملکت روی بودجه است بنابراین وقتی لایحه بودجه به مجلس می‌آید می‌توان در اطراف تمام مسائل صحبت کرد.

فرصت دوم‌هنگام معرفی دولت‌به مجلس‌وبحث‌درخصوص‌برنامه‌است دراین موقع می‌توان راجع بتمام شئون فردی صحبت کرد مخالفت‌بایك دولت واظهار نظر راجع به‌آن ازدوجهت است‌یکی صلاحیت افراد دولت و یکی هم روی خط مشی وروش آن میباشد بنده از جهت اول یعنی صلاحیت آقایان‌عرضی ندارم ودرموقع تمایل مجلس‌هم برئیس دولت جدیدرای دادم وحالاهم بهمین ایمان باقی هستم بنابر این عرضم از نظرصلاحیت اشخاص نیست.

بنده ازاین‌حیث‌که در موادبرنامه باختصار پرداخته شده خوشوقتم و از اینکه دولت میخواهد کمتر حرف‌بزند وبیشتر عمل‌کند بهتر است.

این دوسه کابینهٔ که آمد ورفت بر نامه مفصلی داشت که از حیث تزئین و آرایش خوب بود ولی از نظر مصالح مملکت جز لاف وگزاف چیزدیگری بود اما راجع‌باین سه‌ماده درخصوص سیاست خارجی که‌ما بامنتقدین قرارداد بسته‌ایم‌وتکلیف‌هردوطرف معین است‌اما درسیاست داخلی اول‌امنیت که البته تا وجود نداشته باشد نمی شود کاری کرد و اینکار اسباب و وسایلی میخواهد که بنده‌دراین‌برگرام‌نمی‌بینم‌اگر درنظر دارند که‌عرضی ندارم ودیگرکم کردن هزینه زندگی است آیا دولت این بار سنگین را میخواهد بردارد یا خیراگر میخواهد بنده صددرصد موافقم وبااینکه موافق‌هستم‌درعین‌حال‌متاسفم.

بنده برای حفظ اصول واحترام‌نمی خواهم اوضاع‌گذشته عدلیه این‌مملکت رابگویم ولی دو نقص‌درکشور ماوجود داشت که‌یکی‌دخالت‌وزیر عدلیه بود در جریان‌محاکمه‌وبرای‌این کاروزرای‌عدلیه اشخاص کوچکی را برمسندهای‌قضائی نشاندند که بتوانند بانها تحمیل کنند. باید این وضع اصلاح شود زیرا اگر محور قضائی‌ما اینطور درگردش باشد همین‌قجایعی که رخ داده دومرتبه‌تکرار میشود. عیب دیگر در دستگاه قضائی ما اینست‌که برای مقتضیات خصوصی‌و شخصی قوانینی وضع شده که باید قلم قرمز روی تمام‌قوانین خصوصی‌ومحاکم اختصاصی کشید زآنهارا ازبین بردما آقای بهاءالملك‌را بیاکدامنی‌و تیکنائی می شناسیم ایشان باید قوانین‌خصوصی ومحاکم‌خصوصی‌را ازبین ببرند وقانون عمومی بیاورند درهیچ مملکتی اینطور قوانین‌نیست که‌عده‌ای درمحکمه خصوصی محاکمه شوند.

عرض‌دیگرم راجع بادارات‌ووزارتخانه هااست که باید منحل کنیدچرامیترسید خراب کردن که آسان‌است‌این تابلو هارا باثین بیاورید بعقیده من‌فقط‌دوسه وزارتخانه کافی است

شما ببینید این وزارت معارف‌یك لانه ایست‌که مملو از یکعده مردوزن که کارشان فقط بدبخت کردن اطفال این کشور وجزترویج بداخلاقی نتیجه دیگری ندارد این وزارت‌خانه‌رامنحل کنیدهمین‌طوروزارت کشاورزی‌ضروری نیست شما ملاحظه کنید‌که مادرموقعی که وزارت کشاورزی نبود همه چیز داشتیم ولی حالا بااینکه‌درکرج کارخانه تخم مرغ درست کنی‌ساخته‌شده بهیچ‌وجه تخم‌مرغ گیرمان‌نمی‌آید. همچنین‌وزارت بهداری اینها بچه درد میخورد امروز وزارت بهداری فقط باید دارو جمع آوری کند نه اینکه بروند پشت میز بنشینند وآنجا را تنبل خانه‌بکنندما که همه میدانیم وزارت بهداری رادرشش ماه بیش برای چه تشکیل داده‌اند.

مثلا این وزارت پیشه و هنر و بازرگانی با این عرض وطول بچه‌درد میخورد ماکه‌فعلاتجارت خارجی‌نداریم وپیشه و هنری‌هم نیست و این دم و دستگاه فقط برای سه چهار کارخانه می باشد این کارخانجات را هم بدهید به تجار و در این وزارتخانه را ببندیدو اعضای‌آن‌ها را بیرون بریزید بنده میگویم اینکار رابکنید تارسیدملاحظه بفرمائید نسوان این مملکت چقدربول ازصندوق‌دولت‌میگیرند بنده‌که‌نتوانستم صورت کلی از آن بدست بیاورم وهر دری زدم دیدم نمی‌دهند و از من‌زند ترند فقط توانستم میزان حقوق‌زن‌هائی که در بلدیه کار می کنند بفهمم - تنهادر بلدیه سالی بیست هزار تومان بزن ها داده میشود آن وقت‌کوچه ها وخیابان ها باین کثافت است‌که می‌بینید خلاصه زن‌ها را از ادارات بیرون بریزید و بگذارید بروند بشوهر داری و خانه داری‌خودبیرداز ندویك قلم‌روی کارهای زشت گذشته بکشید.

وزارت جنك سالی صد میلیون تومان بودجه دارد معلوم نیست‌چطور میشود؟ حساب بیست‌سال‌این‌وزارتخانه روشن نیست باید معلوم شود الان هم وزیر تداردقانون‌نظام وظیفه شوراول آن در مجلس تمام شد شور دوم‌آنرا باید دست بگیرند و منتظر وزیر جدید شوند.

در صورتیکه این قانون با همه افراد تماس دارد همین امروز یکعده او لیسانسیه ها وفارغ التحصیلان‌بمجلس آمده بودندوتقاضا داشتند تکلیف‌آنها را معلوم کنند.

بنده یك سئوال از آقای نخست وزیر دارم‌آیا شما بعد ازاین‌میخواهید باچه دستگاهی کار کنید همان دستگاه زنك زده وپوسیده سابق اگراین‌نظر را دارید‌نمیشود، شما باید با فکر نو داخل کار شوید وروش تازه‌ای درکار بگیرید با قدرت تمام ولـی قـدرت مشروع ومن گمان میکنم تمام مردم و مجلس پشتیبان شماخواهند بوددرخصوص تان هم باید دولت اقدام اساسی بکند وهمچنین تشکیل وزارت خواربار بنظر بنده لزومی‌ندارد - هرروز باوزارتخانه درست کردن کار مردم اصلاح نمیشود دراینجا صحبت شدکه مقداری کالا از تجار ایرانی درزبادر شمالی‌مانده‌است بطوری که بنده اطلاع دارم دولت با مأمورین‌شوروی درتهران داخل‌مذاکره شده‌و کمیسیونی تشکیل گردیده وتوافق نظر حاصل شده است که اجازه دهند اجناس‌را از گمرکات بیرون بیاورند و بصاحبان آنها بدهند وقرارشده‌است فعلاصدی پنجاه دربانکملی ایران‌وصدی پنجاه دربانك شوروی ودیعه بگذارند درهرحال اجناس تجاررا خواهند داد د ر خاتمه فقط درض میکنم آقای نخست وزیر شما باید اولین نمایشی که در این مملکت میدهید احترام به اصول آزادی و مشروطیت‌باشد ودوم برقراری امنیت و تامین خوار بار که امید وارم موفق واگر نتوانستید بنده بسهم خود متاسفم

آقای طوسی - بنده مخالفی ندیدم‌که بدفاع بردازم فقط‌اینجاصحبت شده‌که‌وزارت‌خواربار را لازم‌ندانستند درصورتی‌که موضوع خواربار امروز در درجه اول اهمیت واقعشده است و حتماً باید وزارت‌خواربار تشکیل داده شود.ودیگر آن‌که گفته شد تابلو ها را باثین بیاورید و ادارات را منحل کنیدی‌خواستم‌عرض کنم‌مملکت‌تشکیلات لازم دارد فرمودند وزارت کشاورزی وفرهنك لازم نداریم این حرف مثل اینست‌که بگوئیم بچه های ما تربیت لازم ندارند ویا اینکه ما محصول‌نمی خواهیم‌ودرگرسنگی‌زندگی‌خواهیم‌کرد درهرحال‌امیدواریم که‌شخص‌مقدس آقای نخست‌وزیر که‌امتحانات خوبی‌داده اند وهمچنین‌اعضای کابینه ایشان که از پیرو جوان تشکیل شده و مثل شیر و شکر کاملا بهم آمیخته‌اند (خنده و همهمه نمایندگان) بخوبی‌ازچه‌ده کارهای کشور بر آیند.

در اینموقع گفته شد مذاکرات‌کافی است بنابراین نسبت‌بکابینه جدیدباورقه رای اعتماد گرفته شد و از۱۱۶نفرعده حاضر در مجلس ۱۰۹ نفر بکابینه آقای قوام رای اعتماد دادند.

آقای نخست‌وزیر - بنده از این رای آقایان متشکرم‌و این رای را آقایان بمن ندادندبلکه برای‌خدمت بکشور دادند و امیدوارم بتوانم بسهم خود بمملکت خدمت نمایم‌و آنچه‌آقایان تذکرد دادند مورد توجه قرار داده وعمل نمایم

تقدیم لایحه

آقای هژیر وزیر بازرگانی لایحه‌ای‌برای تمدید مدت‌تصویب‌بودجه های تفصیلی‌وزارتخانه‌ها تقدیم داشتند که‌بشرح‌زیر درمجلس خوانده شد:

مجلس شورای ملی

طبق‌ماده‌اول قانون‌بودجه ۱۳۲۱ راجع‌ببودجه‌های‌وزارتخانه‌هامقرراست:

۱- پرداخت بودجه ازتاریخ‌تقدیم بمجلس منتهی تادوماه طبق بودجه‌های پیشنهادی (درصورتیکه بودجه‌بتصویب کمیسیون نرسیده باشد) وبعد ازدوماه طبق تصویبی کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بعمل خواهد آمد.»

چون دوماه‌مهلت مذکوردرقانون نسبت بنودجه وزارت جنـك در (۳) شهریورماه وبودجه اداره انتشارات و تبلیغات‌در(۷) شهریور وبودجه‌وزارت بهداری در ۳ مهر ماه و نسبت بسایر وزارتخانه‌هابرحسب‌تاریخ تقدیم‌بودجه ها بین از۱۳ تا۲۸ مرداد ماه جاری منقضی خواهدشد وحال آنکه نه فقط تا ۲۰ مرداد که موقع صـدور حواله حقوق مرداد ماه ادارات میباشد بلکه حتی تاآخر مردادماه هم امید نمیرود بررسی بودجه‌ها درکمیسیونهای فرعی تمام وبتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای‌ملی برسد ازطرفی‌هم وضع‌مالی کارمندان‌وخدمتگزاران‌دولت‌وبخصوص مامورین شهرستانها طوری نیست که با کرانی روزافزون بتواند مدتی‌بانتظار تصویب بودجه‌ها امرارمعاش نمایند و شایدهم تأخیر پرداخت حقوقات مشکل جدیدی بر مشکلات خاص بیفزاید بنا بر ا تب معروض ماده واحده زیررا بپیشنهاد وتقاضای تصویب آن‌را باتیت یك فوریت دارد.

ماده واحده - دو ماه مقرر در ماده اول‌قانون‌بودجه سال ۱۳۲۱ کشور به‌چهارماه تبدیل میشود.

نسبت به‌فوریت لایحه رأی‌گرفته شده‌تصویب گردید پس‌ازآن باورقه‌اخذ رای شده ولایحه تقدیمی از ۱۰۰ نفر عده حاضر هنگام گرفتن رأی باکثریت ۹۳رأی تصویب شد.

۵- دقیقه‌بعد ازظهر جلسه‌ختم‌وجلسه آینده‌پنجشنبه ۲۷مردادماه‌کول‌شد

خبرهای کشور

از روز شنبه کار وزارتخانها دوسره و نه ساعت خواهد بود

طبق تصمیمی که دیشب درجلسه هیئت وزیران گرفته شده ساعات‌کارکلیه وزارتخانه ها واداره‌های دولتی ازروز شنبه ۲۴ مردادماه‌جاری‌دوسره وبطریق ذیل خواهد بود:

پیش ازظهرازساعت ۷صبح‌تاظهر

بعداز ظهر: ازساعت ۱۶ تا۲۰

مراتب طی یك‌بخشنامه ازطرف دفتر نخست‌وزیری‌امروزبکلیه وزارتخانه ها واداره‌های دولتی ابلاغ گردید.

***

اطلاعات: ما همیشه طرفدار یکسره بودن‌وقت‌وزارتخانه هاوادارات بوده ودلایل خودرا در هر موقع‌ذکر کرده ایم‌حالا که این تصمیم از طرف هیئت وزیران‌گرفته شده‌و ابلاغ‌گردیده ما از دلایل دولت که موجب اخذاین تصمیم شده است بی اطلاع هستیم‌ولی عقیده همیشگی ماکه اینك نیز تکرار میکنیم اینست که با کم بودن کار در ادارات و مشکلات آمدورفت‌مستخدمین وهزینه‌ای که از حیث‌سوخت وروشنائی تعلق‌میگیرد بخصوص‌در این موقع‌یکسره بودن کار موثر تر و مفید تر است‌تا چه رسد بافزایش ساعات کار

بهمین جهت ما تقاضاداریم آقای نخست وزیرشخصااین موضوع رامورد توجه قرار دادهو در صورت لزوم در این تصمیم تجدید نظری بفرمایند ویا توضیحاتی داده‌شود که لزوم‌وضرورت آن برای ما و سایر کسانیکه طرفدار یکسره بودن هستند روشن شود

تقاضای دیپلمه‌ها و لیسانسیه‌ها

بیش از ظهر امروزیکعـده از دیپلمه ها و لیسا نسیه ها بمجلس شورای‌ملی رفته و نمایندگان آقـای رئیس مجلس را ملاقات نمودند طی این ملاقات نمایندگان مزبور نامه ای‌راکه بامضای عده زیادی از آقایان دیپلمه‌ها و لیسانسیه‌ها که هنوزخدمت‌نظام‌وظیفه خود را انجام نداده‌ا ند رسیده‌بودتقدیم آقای رئیس مجلس نموده و درخواست کردند که‌هرچه زودترشور دوم‌قانون نظام وظیفه‌در مجلس انجام‌شود که‌تکلیف آنهازود تر معین گردد نامه دیگری نیز از طرف دیپلمه ها و لیسانسیه ها تقدیم آقای نخست وزیر گردید ونظر ایشان نسبت بتصویب‌قانون نظام‌وظیفه جلب شده است.

کالاهای وارده

صورت‌کالاهائیکه‌ازتاریخ‌شانزدهم تیر ماه تا سیزدهم مرداد ماه توسط متفقین‌ضمن مناملات با وزارت دارائی بایران واردشده باین شرح میباشد:

گندم کانادا	۳۷۶۱ تن
قماش نخی هندوستان	۵۲۸۳ عدل
شکرجاوه	سه‌هزارتن
کربت آمریکا	۴۹۶۲ صندوق
پتاسیوم کاستیك انگلستان	یك تن

تکذیب شایعه

بعنوریکه‌ازوزارت دارائی‌اطلاع میدهند شایعه راجع بورود پانصدتن کاغذ متعلق بدولت به بندر شاهپور و تقسیم‌آن بین دونفر از مدیران‌جراید بکلی دروغ‌است‌نه چنین کاغذی به‌بندر شاهپور وارد شده و نه چنین تصمیمی از طرف وزارت دارائی برای تقسیم پانصد تن کاغذ بین دوروزنامه گرفته شده است بلکه چند ماه پیش صورت احتیاجات تمام جرائد گرفته شده وبر طبق آن پانصدتن کاغذ از طرف وزارت دارائی برای تمام روز نامه ها بکانادا سفارش داده شده‌که نه از حمل آن و نه ازورود آن هیچ خبری دردست نیست.

برای جلوگیری از اجحاف وگرانفروشی

برای جلوگیری ازاجحاف وگران فروشی‌مدیران‌مهمانخانه‌ها ورستورانها که‌بیش از نرخ‌مقرر شهرداری‌وجوهی دریافت میکنند شهرداری تهران تصمیم گرفته بود که صندوقهای شکایتی در هر مهمانخانه و رستوران نصب شود تااشخاص شکایات خودرا بضمیمه صورت حساب دریافتی باشانی وامضای صریح بصندوق بیندازند تاموضوع مورد تعقیب قرار گیرد. اکنون بطوری که از شهرداری تهران اطلاع میدهند صندوق های شکایات در کلیه مهمانخانه ها و رستورانها نصب گردیده ومقرر است بوسیله بازرس‌های مخصوص کلیه شکایات مستقیما بنظر آقای شهردار رسیده و طبق دستورایشان مورد بازرسی واقع شده‌مازاد بصاحبش مسترد‌وموضوع جدا مورد تعقیب واقع شود.

کمك کارمندان وزارت خارجه

کمیته‌ای بریاست آقای‌مسعودمعاضد مدیرکل وزارت امور خارجه ودونفر آقایان حسین زنجانی و حسین قدس نخعی بازرسان‌وزارتی‌بمنظورجمع آوری اعانه برای مستمدیدگان رضائیه تشکیل گردیده‌بود این کمیسیون‌تا روزپانزدهم مرداد ماه جاری چه درمرکزوزارتخانه وچه از مأموریت های شاهنشاهی در خارجه مجموی‌مبلغ ۸۲۲۲۸٫۲۵ ریال جمع‌آوری نموده‌وبکمیته اعانه رضائیه فرستاده است

وضع اسکناس و پشتوانه آن

کلیه اسکناسی که هیئت نظارت اندوخته اسکناس تا روز ۱۵مردادماه ۱۳۲۱ بیانك‌ملی ایران تحویل‌داده است دوهزاروچهارصد میلیون‌ریال‌بوده که ازاین مبلغ ۲۱۴٫۳۲۵٫۲۰۶۱ ریال در روزمزبور دردست مردم و بقیه‌دردست‌بانك ملی ایران بوده‌است.

زر و سیم پشتوانه اسکناس نیز که تا روز ۱۵ مرداد زیر کلید هیئت نظارت اندوخته اسکناس بوده است ارزش‌قانونی آن۶۷۰٫۳۴۸٫۸۶۰٫۹۵ ریال بوده است.

قبول تلگرافهای رمز

بقرار اطلاع رسیده از وزارت پست‌وتلگراف‌وتلفن‌تلگرافهائی که‌مبدء و مقصد آن‌ها داخله‌کشور باشدبطور رمز و یا عنوان مختصر پذیرفته میشود

نامه دانشوران

این نامه که ناشر افکار انجمن دانشوران میباشد تحت نظر ومدیریت آقای عادل خلعت بری بطور هفتگی منتشر میشودسوابق ممتد آقای عادل خلعت پری را در خدمت مطبوعات‌همه میدانند وما امیدواریم و آرزومندیم درانجام این خدمت تازهٔ که‌آقای‌خلعت بری بر عهده‌گرفته‌اند موفقیت‌وکامیابی حاصل نمایند.

نشان دانش

بمناسبت خدمات شایان در امرر فرهنگی‌اوتش یك قطعه نشان درجه۱ دانش به‌آقای سرگرد احمد بهارمست اعطاء شده است.

سلام عید مبعث در شهرستانها

بقرار تلگرافهائی که ازنمایندگان اداره درشهرستانها رسیده پیش ازظهر روز دوشنبه ۱۹ مرداد بمناسبت عید مبعث در تمام استانها وشهرستانها در اداره های استانداری و فرمانداری آئین سلام عید مبعث باحضور رؤسای اداره ها و محترمین و معاریف شهری برگزار شده است.

دنیادر۲۴ساعت اخیر

اوضاع جبهه‌های شوروی جبهه قفقاز

طبق آخرین اخبار امروزبامداد فرماندهی نیروی آلمان در این جبهه نیرو های خود را بدو قسمت نموده‌یك قسمت آن‌را بطرف‌گرانه های دریای سیاه و بنادری‌که درگرانه های‌حربور واقع است و قسمت دیگر را درامتداد راه آهن ولوله نفتی‌که‌بمجاذات دامنه های شمالی‌کوههای قفقاز بطرف‌دریای خزر میرود متوجه نموده است. در قسمت اول رادیو های لندن و بیروت می‌گویند نیرو های شوروی توانسته‌اند جلوی پیشرفت‌نیروهای‌آلمان رابگیرند وآن‌ها رامتوقف سازند ورادیو بیروت در این باب اضافه میکندکه جنك فعلا با شدت هر چه تمامتر در قسمت‌جنوب غربی شهر «کراسنودار» جریان دارد و روسها در این منطقه تصمیم گرفته اند بسختی پایداری کنند و نگذارند آلمان ها بگرانه های دریای سیاه برسند، زیرا منظور آلمان ها بندر های «انایا» و «نوروسیسك» و (توآپس)میباشدونیروهای‌شوروی‌توانسته اند در مقابل (نووروسیسك) یك‌خط مستحکم‌دفاعی‌مهمی‌تشکیل‌دهند.

رادیو لندن راجع باین قسمت اظهار میداردکه آلمانها موفق شده اند خودرابکرانه دریای سیاه‌برسانند واوضاع این‌قسمت ازجبهه قفقازرضایت بخش بنظر میرسد.

اماراجع بقسمت دوم یعنی‌پیشروی آلمانها بطرف دریای خزر: رادیو لندن امروز بامداد اظهار داشت که منظورآلمانهارسیدن بگرانه‌ها وبندر های دریای خزر وخصوصا(مخاج قلعه) میباشد، لیکن‌طبق‌اخبار مسکوروسها یك لشگر مهم دست نخورده در این نواحی دارند که رل بسیار مهمی را در دفاع ازقفقاز وجلوگیری‌ازپیشرفت آلمان بازی خواهد کرد و سربازان این‌لشگرتقطیم بطوری‌در دره‌هاوتله‌های کوههای این منطقه نیروهای آلمان‌را درمعرض مخاطره قرار خواهند داد که تابحال دیده نشده است.

رادیولندن دیشب‌اظهار داشت‌که پیوسته‌نیروهای کمکی‌زیادی‌برای‌آلمانها بجبهه قفقاز میرسد.

اعلامیه نیمه‌شب مسکواشعارمیدارد که دیروز جنك باشدت هر چه تمامتر

بقیه درصفحه دوم

ورود کالا و ماشین آلات

بقرارتلگرافی که ازنماینده اداره دربندرعباس رسیده ۴۷صندوق ماشین آلات و ۱۴۷۵ عدل قماش و چای وشکر بوسیله کشتی بان بندر وارد و بمامورین اقتصادی تحویل شده است.

کاشت بهاره خراسان

بقرار اطلاعی که ازاداره کشاورزی استان نهم (خراسان) رسیده مساحت کاشت بهاره استان خراسان‌نسبت بسال ۱۳۲۰ در حدود هفتاد در صد بیشتر شده است. ۲۶ هزارهکتار پنبه‌کاری شده و میزان پیمان هـائی کـه برای چغندر قند مصرف کارخانه بسته شده به ۵۳۳۰ هکتار میرسد برای چغندر بذری هم ۱۲۲۲ هکتار زراعت شده که وضع رشدآنها کاملا رضایت بخش است در قوچان و جلگه رخ نزدیك هکتار بذر الیت یعنی بذر مادر جهت بذرگیری سال آینده کاشته شده است درینگه‌کشاورزی احمد آباد وفریمان اقسام سبزی ها وحبوبات بمنظورازدیاد و آزمایش زراعت شده است.

گاردن پارتی بنفع رضائیه

همدان۱۵ — سه‌شب متوالی بنفع ستمدیدگان رضائیه گاردن پارتی‌درباغ عمارت بذیرائی‌دائر بوددراین‌سه‌شب‌از پیشه‌وران‌و بازرگانان کمتر کسی‌دیده‌میشد وجمعیت رابیشتر رؤسا واعضای ادارات تشکیل‌میدادندعده ازفارغ‌التحصیل‌های هنرستان هنرپیشگی هم بسرپرستی‌آقای امیر صالح بهمدان آمدند تاسه شب نمایش بنفع‌خسارت‌دیدگان‌رضائیه بدهند.

تامین‌روشنائی شهر

نوشهر ۹۵- آقای تقی‌حشمتی افشار بسمت بخشدار و شهردار نوشهرو چالوس وارد و مشغول کار شده اند اولین اقدام ایشان بکار انداختن‌موتور برق بود که‌چندی است تعطیل شده‌بود اکنون روشنائی شهرتامین شده‌است

مهمترین وقایع روز

بواسطه زیادی اخبارمجلس امروزچاپ‌نشد

خبرهای خارجه

از خبرگزاری پارس — ۲۲ مرداد — ۱۳ اوت

در جبهه خاور

اعلامیه تکمیلی دولت شوروی

مسکو - طبق اطلاع خبرگزاری پارس اعلامیه تکمیلی دولت شوروی حاکیست که در جنوب کلتسکایا نبرد خونینی در گرفته است نیروی شوروی در شمال کتل نیکو و مبادرت بحمله شدید کرده و بنیروی دشمن تلفات سنگین و رد آورده است در نواحی (چرکسک) و (مایکوپ) رزمهای سختی با نیروی موتوریزه و تانکهای دشمن در جریان است - در جبهه کراسنو دار نبرد با نیروی دشمن که از لحاظ شماره برتری دارد ادامه یافته و در این ناحیه دشمن بدون آنکه اعتنائی بکثرت تلفات نیروی خویش نماید از روی یاس و نومیدی بکنار جنوبی رود دون حمله برده است در این حمله بیش از یکهزار آلمانی در معبر رود دون کشته شده اند در جنوب ورونژ نیروی ما دو نقطه غیر مسکون را تصرف نموده و هر اقدامی را که دشمن برای باز گرفتن آنها کرده مواجه با عدم موفقیت نموده اند.

وضع جنگ در جبهه خاور

مسکو - هارلد کینگ خبرنگار خبرگزاری انگلیس اطلاع میدهد از قرار معلوم نیروی شوروی پایداری خویش را در ناحیه «چرکسک» شدید تر کرده اند و نیروی آلمان هم بنخستین ارتفاعات قفقاز رسیده اند.

در برخی از مناطق جبهه رزم در نقاط جلگه صورت نمیگیرد بلکه بیشتر رزمهای کنونی در نقاط بین نخستین تپه های قفقاز در گرفته است در این ناحیه بیشتر احتمال دارد که نیروی شوروی از پیشرفت نیروی آلمان جلوگیری کند حتی در ناحیه «کراسنودار» که تا اندازه‌ئی از ارتفاعات دور است نیروی شوروی ضربت های شدیدی بنیروی آلمان وارد می آورد امروز روزنامه ستاره سرخ چنین نوشته است: دگرگون [illegible] موقتی اوضاع نیروی ما در جبهه جنوب عقیده سربازان ما را نسبت بشکست آلمانی ها متزلزل نساخته است آلمانی ها در جبهه ورونژ تانکهای بسیار گرد آورده اند و در این نقطه اولیای امور آلمان تنها هنگام مبادرت بیك حمله متقابل یکصد ارابه جنگی وارد میدان کارزار نموده اند در برخی از نقاط آلمانیها مقداری اراضی بدست آورده اند با اینحال حمله نیروی شوروی بسوی باختر و جنوب متوقف نگشته است بلشکرهای مجارستان تلفات سنگین وارد آمده است چنان که هفتمین و دهمین لشکر آن کشور بکلی از بین رفته اند.

اولیای امور لشکری مجارستان چهاردهمین لشکر خویش را بعرصه کارزار فرستاده اند این لشکر نیز بکلی ضعیف و ناتوان گردیده است. در نبرد های ورونژ هواپیما ها و سوار نظام شوروی نقش مهمی بازی میکنند

جلوگیری از پیشرفت آلمانیها در کوبان

مسکو - هارلد کینگ خبرنگار خبرگزاری انگلیس مینویسد که نیروهای شوروی بمنظور کند کردن پیشرفت آلمانیها بطرف کوبان در خاور راه آهنی که بطرف دریای خزر امتداد دارد پیکار میکنند. در خاور چرکاسك دو برامون شهری که نام آن ذکر نشده نیرو های ذخیره جدیدی وارد میدان شدند و اگر چه دو حمله آلمانیها دفع گردید با اینحال اوضاع قفقاز بیش از پیش قرین وخامت شده است چرکاسك درست در وسط راه بین دریای سیاه و نخزر و در کنار یك خط فرعی راه آهن قرار دارد و در پشت این شهر کوههای قفقاز قرار گرفته اند. روزنامه ستاره سرخ در یکی از مقالات اساسی خود مینویسد نیروهای شوروی تلفات سنگینی بر دشمن وارد میسازند لکن تاکنون ما هنوز بجلوگیری از پیشرفت دشمن موفق نشده ایم. اکنون مسئله بسیار مهم و اساسی آن است که ما از پیشرفت آلمانیها در کوبان جلوگیری نمائیم همانطوریکه آلمانیها برای ادامه دادن پیشرفتهای خود شتاب و عجله دارند ما نیز باید در جلوگیری از پیشرفت آنان عجله کنیم.

عقیده مخبر انگلیسی راجع بجنگ شوروی

مسکو - هارولد کینگ فرستاده مخصوص خبرگزاری انگلیس در مسکو چنین گزارش میدهد: دیروز نیروی سرخ پس از رزمی طولانی توانسته است از پیشرفت خطرناك آلمانها در جبهه (کلیتکوو) در داخل خطوط شوروی جلوگیری کند. فرماندهی نیروی آلمان پس از شکستن یکی از مواضع شوروی یکمك صدها تانك امیدوار بود شمال ولگا بدون دردسر پیشرفت کند لیکن تانکهای شوروی که تا آن وقت بعنوان ذخیره نگاه داشته شده بودند بمبارزه با نیروی زره پوش دشمن شتافته و آلمانها را متواری ساختند آلمانها چند نوبت دیگر نیز بحمله پرداختند ولی هر دفعه بعقب رانده شدند و در پایان کار رزم این جبهه بشکست سخت آلمانها منتهی گردید و دشمن ناگزیر وضع دفاعی اتخاذ کرد. حملات هیتلریها در بخشهای مجاور ادامه دارد لیکن از شدت این حملات فوق العاده کاسته شده است.

جنگ در کرانه رود دون

میدان جنگ - چنانکه خبرگزاری شوروی اطلاع میدهد در کرانه راست رود دن جنگ شدیدی ادامه دارد و مقاومت جسورانه ارتش شوروی از پیشرفت نیروی پیاده نظام و موتوریزه دشمن جلوگیری کرده است.

نیروی هوائی ما به نیروی زمینی کمك موثری مینماید. تقریبا سه گروهان پیاده نظام و یکدسته سواره نظام دشمن به دست نیروی هوائی ما نابود گردیده است پیاده نظام شوروی در سر هر یك متر زمین باشدت فوق العاده نبرد می نماید دسته‌ئی از نیروی کشتی ما یك حمله مهم آلمانی ها را دفع کرده است فاشیست ها در صدد بر آمده بودند ما را محاصره کنند ولی سربازان ارتش سرخ در تمام قسمت ها مواضع دفاعی تشکیل داده و کلیه حملات آلمانی ها را عقیم ساختند. با اینکه نیروی هیتلریها ده برابر نیروی ما بود از عملیات خود هیچ نتیجه‌ئی نگرفته پس از آنکه متجاوز از یکصد تن افسر و سرباز آن ها کشته شد عقب نشینی کردند در نبرد دیگری هم که دشمن در پرتو آن میخواست واحد های ما را محاصره نماید سیصد و پنجاه تن تلفات داد. در جلگه های حوزه دونتز کلبه راه‌ها و جاده‌ها از قطعات شکسته تانك و واگون های دشمن و همچنین از قطعات متلاشی هواپیما های آلمانی مستور میباشد

هندوستان

اعلامیه حزب کارگر انگلیس راجع بهندوستان

لندن - خبرگزاری انگلیس خبر می دهد حزب کارگر انگلیس در اعلامیه‌ئی که امروز انتشار یافته ضمن بحث از توقیف زمامداران کنگره که یك اقدام احتیاطی و به موردی بوده چنین مینویسد بعقیده حزب کارگر تشبثات کنونی در هند بمنظور عدم اطاعت اهالی غیر نظامی ممکن است به آرزو و امید آزادی هندوستان ضربت بسیار وخیمی وارد آورد زیرا یك چنین اقدامی بر نگرانی و اضطراب زمامداران دولت های متفق فوق العاده میفزاید.

۴۳ تن از شورشیان زخمی شده اند

کراچی - بقرار اظهار خبرگزاری انگلیس هنگامی که یکعده از دانشجویان دیروز در نزدیکی بیمارستان ملی مایشاتی میدادند جمعیت شورشیان پاسبانان را سنگباران کردند و پاسبانان مجبور شدند با چوب خیزران بحمله پردازند و در نتیجه ۴۲ تن از شورشیان زخمی گردیدند.

آرامش در کلکته

لندن - خبرگزاری انگلیس اطلاع میدهد بموجب تلگراف رسمی که امروز با مداد بلندن رسیده است اوضاع شهر کلکته که مرکز صنایع جنگی هندوستان میباشد قرین آرامش است در آن جا راجع به توقیف زمامداران کنگره هیچگونه عکس العملی روی نداده است در این تلگراف ضمنا اشعار شده بسته شدن برخی از آسیاب های کنف که دیروز خبر آن داده شده بود در این موقع سال یك واقعه خارق العاده ئی نبوده و هیچگونه مفهوم سیاسی ندارد چند دکان که دیروز در کلکته بسته بود اکنون باز شده است در مناطق مجاور بنگاله هیچگونه اغتشاشی رخ نداده است.

عقیده روزنامه‌های هند

دهلی نو - خبرگزاری انگلیس خبر میدهد روزنامه های ناشر افکار ۳ حزب کنگره از جمله (هندوستان تایمز) چاپ دهلی که (دواداس) پسر گاندی سمت مدیریت آنرا دارد در شماره امروز خود چنین مینویسد گاندی بخوبی ثابت نمود که جنبش غیر نظامی برای نافرمانی باید از رویه خشونت آمیز مبری باشد زیرا اگر خشونتی اعمال شود اصل مقصود از بین میرود اینك ما به زمامداران کنگره که در زندان هستند سفارش میکنیم که مواظبت نمایند مبادا کمترین آثار خشونت آشکار گردد هر گاه اقدام بخشونت و سختی شود باید گفت که بدترین رویه انجام خدمت نسبت بپیشرفت منظور کنگره بعمل آمده است هرچند ما از رویه سخت اولیای امور اظهار تاسف مینمائیم ولی این نکته را نیز باید خاطر نشان کنیم که زمامداران امور نمی توانستند از تغییر اوضاع جلوگیری کنند.

عدم پشتیبانی از اقدامات کنگره

لندن - خبرگزاری فرانسه آزاد خبر می دهد قضیه هندوستان همچنان جلب انظار عمومی را کرده است. روزنامه دیلی تلگراف مینگارد هیچیك از افراد دیگر هندوستان عملا از اقدامات کنگره پشتیبانی نکردند.

(جنیاه) بنام اتحادیه مسلمین و (سوارکار) بنام حزب (مهاساهیا) در هندوستان که حزب ارتدوکس آن کشور میباشد احزاب خویش را بکلی از این نوع جنبشها بر کنار داشته واحتمال قوی میرود این دو حزب در مجامعی که هفته آینده تشکیل خواهند داد رویه دیگری پیش گیرند. افراد حزب (پاریاه) نیز هر چند نظر خود را آشکارا اظهار نداشته اند ولی منظورشان بخوبی معلوم است که از چه قرار میباشد هیچیك از کشورهای خارجه بجز کشور های محور نسبت بعملیات حزب کنگره ابراز علاقه ننموده اند.

جبهه مصر

اعلامیه ستاد ارتش انگلیس در خاور میانه

قاهره - خبرگزاری انگلیس خبر میدهد اعلامیه ستاد ارتش انگلیس در خاور میانه چنین اشعار میدارد «شب یازدهم اوت گشتیهای ما در تمام نقاط جبهه بکار پرداختند واحد های نیروی دشمن در برخی از نقاط منطقه شمال تلفاتی دادند دیروز در منطقه شمال ومنطقه مرکز توپخانه به نبرد پرداخت. توفان ریك نیز عملیات هواپیماها دچار اختلال نمود.

درخاور دور

اعلامیه ستاد ارتش نیروئی هوائی

دهلی - اعلامیه ستاد ارتش نیروئی هوائی اشعار میدارد که روز دوشنبه نیروی هوائی انگلیس بر آماجهای دره میتها واقع در شمال باختری برمه حمله بردند و ساختمانها و کشتی هائی را که در رودخانه حرکت می کنند در پیرامون تونگو بباران نمودند و یك کشتی دشمن را در ملتقای دو رودمیتها و وایرو یکی دیگر را در نزدیکی کالوا بشدت هدف بمب و مسلسل قرار دادند تمام هواپیماهای ما صحیح و سالم بمراکز خود بازگشتند.

اعلامیه ستاد ارتش متفقین

جبهه خاور دور - ستاد ارتش متفقین در جنوب باختری اقیانوس ساکن

بقرار اظهار خبرگزاری انگلیس اعلامیه روز چهارشنبه متفقین چنین اشعار میدارد: قسمت شمال باختری تیمور - بمب افکن های متوسط متفقین بر ناوکان دشمن حمله بردند لکن نتایج حملات هنوز معلوم نشده است غرق یك کشتی باری که چندی پیش مورد حمله قرار گرفته بود تائید شده است.

در توایل (از جزایر کی) بمب افکن های متوسط انگلیسی آماجها و ساختمان های بندرگاه را بباران نمودند قسمت شمال خاوری - جنوب خاوری گینه جدید: هفت هواپیمای شکاری دشمن از نوع (او) در شمال سماره با شکاریهای متفقین پیکار کردند دو هواپیمای دشمن سرنگون گردید و دوتای دیگر آسیب دیدند و احتمال می رود سه تای باقیمانده نیز آسیب دیده باشند.

در پرتانی جدید هواپیما های انگلیس بر فرودگاه حمله برده و آماجهای نزدیك مبدا پرواز هواپیماها را بباران نمودند. توایل یکی از قصبات جزایر کی است که اکنون در دست ژاپنیها باشد

جبهه باختر

اعلامیه وزارت هوا پیمائی انگلیس

لندن - اعلامیه وزارت هوا پیمائی انگلیس چنین اشعار میدارد دیشب یکدسته از بمب افکنهای انگلیس (منیز) مرکز بزرگ صنعتی واقع در محل تقاطع خطوط آهن در ناحیه (رن) را بباران کرده اند بطوریکه خلبانان اطلاع میدهند این بمباران قرین موفقیت گردیده و از اکتشافاتی که امروز بامداد صورت گرفته معلوم میشود حریقهائی که براثر این حمله بر پا شده تا آن موقع خاموش نشده بوده و هدفهای (کلنتر) و حوضچه های لهاورو فرودگاههای هلاند نیز مورد حمله قرار گرفته است شانزده بمب افکن پس از عملیات جنگی دیشب بایستگاههای خویش باز نگشته اند یکی از هواپیماهای شکاری ما نیز که دیروز برای اکتشاف حرکت کرده بود بایستگاه خویش باز نگشته است

متفرقه

مشخصات کشتی هواپیما بر ایگل

لندن - خبرگزاری انگلیس خبری دهد کشتی هوا پیما بر ایگل که در دریای مدیترانه غرق شده دو هزار و دویست تن ظرفیت وهفتصد وچهل تن گنجایش اضافه داشته است وحامل ۲۱ هواپیما و بتوپهای شش بندی و چهار توپ ضد هوائی چهار بندی و بیست و دو توپ کوچکتر مسلح بوده است. ساختمان آن از سال ۱۹۱۳ بسرای ناوکان شیلی آغاز شده ولی دولت انگلیس درسال ۱۹۱۷ آنرا ازدولت شیلی خرید و آنرا بکشتی هواپیمابر مبدل نموده است.

غرق ناو هواپیمابر انگلیسی

لندن - اعلامیه وزارت دریا داری انگلیس چنین اشعار میدارد «وزارت دریاداری با ابراز تاسف اعلام میدارد که (ایگل) کشتی هواپیما بر انگلیسی که فرماندهی آن باسروان (ماکینکتوش) بوده براثر حمله یك زیر دریائی در دریای مدیترانه غرق شده ولی عده زیادی از کارکنان آن کشتی نجات یافته اند بمجردی که تفصیلات قضیه مشروحا برسد مراتب باستحضار کسان آنها خواهد رسید. برای آنکه تولید اضطراب و نگرانی نشود روش وزارت دریا داری همواره آنست که خبر تلف شدن هیچ کشتی انگلیسی را اعلام ندارد مگر وقتی که لازم باشد سرنوشت کارکنان آن کشتی باطلاع خویشاوندان آنها برسد هنگامی که آلمانیها خبر غرق شدن این کشتی را دادند وزارت دریاداری انگلیس از کارکنان نجات یافته آن اطلاعی نداشت و روزنامه ها هم موضوع را علنی نکردند مبادا موجب نگرانی و اضطراب کسان کارکنان آن کشتی فراهم گردد. نظر باینکه یکی از روزنامه‌ها رعایت این قاعده را نکرده وخبر غرق آن هواپیمابر را باطلاع عموم رسانیده است وزارت دریاداری نیز بدون آنکه بتواند از اضطراب ونگرانی خاطر خویشان کارکنان غرق شده جلوگیری کند ناگزیر گردید آن خبر را انتشار دهد ولی همینقدر باطلاع عموم میرساند که دست کم یکزیر دریائی که درهمان محل غرق شدن کشتی ایگل مشغول عملیات بوده غرق گردیده است.

ژنرال دوگل بروسیه نخواهد رفت

مسکو - بقرار اطلاع خبرگزاری انگلیس شایعات مبنی بر اینکه ژنرال دوگل از مصر به روسیه خواهد آمد امروز از طرف کارو وزیر مختار فرانسه آزاد در مسکو تکذیب شده است وی اظهار داشته است چنین مسافری پیش بینی نشده است.

زخمی شدن نخست وزیر ژاپن

واشنگتن - چنانکه خبرگزاری انگلیس اطلاع میدهد بنابر خبری که امروز بواشنگتن رسیده ژنرال (توبو) نخست وزیر ژاپن در ماه ژوئن گذشته بدست یك جوان میهن پرست از اهل (کره) زخمی شده است. از قرار معلوم یك سازمان تروریست در توکیو جوان نامبرده را مسلح کرده است.

تفنگداران امریکا در جزایر سلیمان پیاده شده اند

واشنگتن - خبرگزاری انگلیس خبر میدهد بطور رسمی اعلام گردیده که ملوانان تفنگدار امریکا در سه جزیره از مجمع الجزایر سلیمان پیاده شده مواضع خویش را تحکیم نموده اند.

غرق کشتی فرانسوی

لندن - بقرار اظهار خبرگزاری انگلیس ستاد ارتش نیروی دریائی فرانسه جنگجو اطلاع میدهد که کشتی ضد زیر دریائی «رن» در نتیجه حمله دشمن غرق شده است

دنیا در ۲۴ ساعت اخیر

بقیه از طفحه اول

در نواحی کراسنودار و چرکاسك ادامه داشته است شهر اخیر که در دامنه شمال کوههای قفقاز در جنوب راه آهن ولوله هفت ممتد بین «مخاچ قلعه» و «کراسنودار» واقع است و در هفت کیلو متری جنوب شرقی «مایکوپ» میباشد و برای دومین مرتبه نام این شهر در اعلامیه مسکو برده شده است همین اعلامیه اضافه میکند که نیروهای سرخ در ناحیه چرکاسك بموضع تازه‌ای عقب نشینی نموده اند.

منابع متفقین و مخصوصا رادیو لندن راجع بنبردهای این جبهه خوشبین میباشند، زیرا معتقدند که موانع طبیعی کوهستانی ولشکر های دست نخورده روسها که در این مناطق آماده نبرد هستند، پیشرفت آلمان ها را متوقف خواهند ساخت.

جبهه استالینگراد

جنگ این جبهه دیروز باشدت هر چه تمامتر ادامه داشته است وخصوصا نبرد در قسمت وسط خط جنگی کازانیری یعنی در غرب شهر (کالاچ) واقع بر کرانه غربی رود (دون) در ۵۰ کیلومتری غرب استالینگراد فوق العاده شدید بوده است. رادیو بیروت بامداد امروز اطلاع داد با اینکه آلمانها در غرب (کالاچ) به پیشرفتی نائل شده اند لیکن هنوز از استالین گراد خیلی دور هستند. شهر (استالین گراد) فعلا در این جبهه یگانه هدف آلمانها میباشد.

اما رادیو لندن امروز بامداد اظهار عقیده نمود که نبرد جبهه استالین گراد بنفع نیرو های شوروی جریان دارد و روسها دریکی از نقاط این جبهه آلمانها را مجبور کرده اند که حالت دفاعی بخود بگیرند و در نقاط دیگر کلیه حمله های آلمانها را دفع کرده اند. زیرا دشمن بی دریی بر مواضع شوروی حمله برده و سعی میکند از رود دن عبور نماید.

رادیو بیروت میگوید نیروهای زیاد آلمانی و رومانی در منطقه واقع بین رود سال و دون تمرکز داده شده است.

جبهه رژف - در این جبهه نبردهای محلی بین نیروهای شوروی و آلمانی دیروز جریان داشته که درطی آن ها کلیه حمله‌های آلمانها دفع شده است.

در سائر جبهه‌های شوروی حادثه مهمی رخ نداده است.

جبهه العلمین

اوضاع جبهه العلمین پیوسته آرام میباشد و جز فعالیت توپخانه و کشتی ها و هواپیما های طرفین که جنبه محلی دارد واقعه مهمی رخ نداده است. رادیو بیروت دیروز بامداد خبر داد که مارشال رومل از این آرامش استفاده نموده و بوسیله رادیو نطقی خطاب بملت آلمان ایراد کرده و در آن متذکر شده که نیروهای آلمانی در این جبهه فعلا وارد یك جنگ دفاعی خیلی مهمی شده اند و احتیاج مبرمی پیوسته به مهمات و کمکهای لازم دارند.

خاور دور

جنگهای زمینی و دریائی جزائر سلیمان در خاور دور بین نیروهای متفقین و نیروهای ژاپن دیروز هم ادامه داشته است لیکن اعلامیه واشنگتن واقعه مهمی را در نبرد دیروز متذکر نمیشود و فعلا جنگ برای تصرف سه جزیره دیگر از جزائر سلیمان که مجاور تولاجی است از طرف نیرو های متفقین در جریان است. و در (تولاجی) نیرو های امریکا مشغول استحکام مناطقی هستند که در این چند روزه بدست آورده اند. جنگهای دریائی هم پیوسته بین ناوگان ژاپن و ناوگان امریکا ادامه دارد و نتیجه قطعی آن اعلام نشده است.

هواپیما های متفقین دیروز نیز بحمله های خود بر علیه هدفهای برمه ادامه داده و بمبهای زیادی در مناطق مرکزی این کشور افکنده اند.

نجات یافتگان ناو هواپیمابر عقاب

دیشب وزارت دریاداری انگلستان در لندن اعلام داشته که ۹۳۰ نفر از ملوانان و کارکنان ناو هواپیمای انگلیسی «عقاب» که از طرف یك زیر دریائی آلمانی بریروز درخاور دریای مدیترانه غرق شده است نجات یافته اند ۶۷ افسر دریائی و شخص ناخدای این کشتی در بین جان باختگان بوده اند. کشتی مزبور که نامش «ایگل» یعنی عقاب بوده ۲۲۶۰۰ تن ظرفیت داشته ودرسال ۱۹۱۷ دولت انگلستان آنرا از دولت شیلی خریداری کرده بود و در آن موقع نبرد ناوی بوده سپس برای حمل هواپیما تخصیص یافته است.

اوضاع هندوستان

رادیو لندن امروز بامداد خبر داد که محافل رسمی لندن دیشب اظهار داشته اند که اولیای امور هندوستان فعلا بر اوضاع هندوستان مسلط هستند و آنچه راجع باغتشاش و شورش در این کشور انتشار یابد صحت ندارد وهیچگونه مداخله ای از طرف هندی ها در کوششهای جنگی متفقین و کارخانه های اسلحه سازی نمیشود و همچنین یك نهضت منفی عمومی هم در هندوستان وجود ندارد و این نهضت فقط جنبه محلی دارد.

اغتشاش فقط در چندین شهر که مرکز فعالیت کنگره هندوستان محسوب میشود از قبیل بمبئی واحمد آباد وغیره شده که فوراً از طرف نیرو های دولتی دفع گردیده و نمایشات هم جنبه های محلی ومحدود داشته است.

از اخبار دیگر استفاد میشود که اخطار شدید حکومت بمبئی برای جلوگیری از عملیات اغتشاش تأثیر خود را کرده است و از دهلی هم خبر میرسد که اوضاع هندوستان بطور کلی رو باراهش قطعی می رود و اغتشاشها هم فقط در چند ناحیه بوده است

آمریکا

معاون وزارت جنك آمریکا ضمن نطقی خطاب به کارگران صنایع جنگی اظهار داشته که میل داشتم پیشاپیش اظهار دارم که جنك بنفع آمریکا جریان دارد لکن فعلا چنین نیست ما هنوز هم مشغول دفاع هستیم

از مسکو بواشنگتن خبر میرسد که کارشناسان لشکری شوروی تعلیمهفول بررسی اطلاعاتی هستند که در بساره مساعدت آمریکا باتحاد جماهیر شوروی رسیده است ژنرال «بریدلی» فرستاده مخصوص روزولت در مسکو برای نخستین بار پس از ورود بمسکو دیروز کمتر بکار پرداخته است

در دیوان کیفر

خلاصه جریان محاکمه امروز

جلسه دیروز عصر محاکمه متهمین شهربانی بترتیب روزهای پیش در ساعت ۵ و ۴۵ دقیقه در سالون دادگاه دیوان کیفر تشکیل و آقای حجازی وکیل مدافع مختار، مقدادی وفدوی و جوانشیر به بیان مدافعات خود ادامه دادند.

مدافعات ایشان بطوری که دیروز هم اشاره کردیم مبنی به تجزیه و تحلیل پرونده های استنادیه دادستان بود و ظاهر آخوب از عهده بر می آمدند دیروز در عینی که در مدافعات ایشان آشکار بود تکرار قسمت هائی بود که هم سایر وکلاء گفته بودند و هم خود ایشان بیان می کردند مثلا برای بیان یکمقصود چندین جمله متشابه ذکری نمودند و بعلت اساسی طول کشیدن بیانات آقای حجازی همین دو موضوع بود.

مدافعات دیروز عصر ایشان در اطراف پرونده خزعل واظهارات خانم فخرالسلطنه عیال مرحوم خزعل دفاع نموده وباتجزیه قسمتهای مختلف اظهار خانم فخرالسلطنه، ربا به وجیبه نتیجه گرفتند که فوت خزعل در اثر نزاع نوکرها که شب پیش از واقعه رخ داده بود و همچنین در اثر عصبانیت و بادسرخ پیش آمده و هیچ گونه سوء قصدی نسبت به آن مرحوم اعمال نگردیده و بعد اشاره باظهارات فرشچی و بختیاری کرده باذکر دلائل کافی نتیجه گرفتند که اظهارات آنها هم ساختگی است و در اثر تلقیناتی بوده که به آنها شده است جلسه مقارن ساعت ۴۵-۶ دقیقه برای یك ربع تنفس تعطیل و پس از تنفس دو باره آقای حجازی به بیانات خود ادامه دادند.

وچون صحبت های ایشان بنظر دادگاه ذکر مکررات تشخیص داده شد آقای موسوی زاده رئیس هیئت حاکمه تذکر دادند که از ذکر نکته هائی که سایر وکلاء اظهار داشته اند خودداری شود آقای حجازی دنباله بیانات خود را گرفته مجددا بدفاع از پرونده خزعل پرداختند ولی باز آقای رئیس دادگاه تذکر دادند که از ذکر مکرراتی که ایشان بیان میکنند کار محاکمه تاشش ماه دیگر تمام نخواهد شد آقای حجازی در پاسخ اعتراض اظهار داشتند متهمین انتظار بیشتری از دادگاه دارند واگر ایشان هم نکاتی را تکرار میکنند در قضیه مؤثری است.

جلسه مقارن ساعت ۸ تعطیل و بقیه مدافعات آقای حجازی با مروز صبح موکول گردید

جلسه صبح امروز

یازدهمین جلسه محاکمه متهمین شهربانی با حضور هیئت حاکمه، دادستان ودادیاران وعده ای از مدعیان خصوصی، متهمین وچند نفر از وکلای مدافع آنها مقارن ساعت ۸ و ۴۵ دقیقه در سالون دادگاه دیوان کیفر تشکیل گردید

نخست آقای موسوی زاده رئیس دادگاه تذکر دادند یکی از علل دیر تشکیل شدن دادگاه مربوط به حاضر نشدن آقایان وکلای مدافع متهمین است درست است که متهمین شرحی بدادگاه نوشته اند واز طرف خود بهمه وکلاء اختیار داده اند ولی غیبت وکیل بدون عذر موجه موجب مسئولیت است.

در پاسخ اعتراض های رئیس دادگاه آقای توام الدین مجیدی وکالت بعضی از متهمین را بجای وکلائی که حاضر بودند قبول کردند وچون این پیشنهاد مورد قبول متهمین هم بود برای تشکیل جلسه مانعی بنظر نرسید ودادگاه شروع بکار کرد و آقای حجازی برای ادامه بمدافعات خود خواندشدند

ابتدا راجع بشخصیت علمی واجتماعی و قضائی آقای موسوی زاده سخن راندند وگفتند تذکر دیشب آقای رئیس دادگاه برای ایشان وسایر همکارانشان درسی است ولی چون میان وکلاء مشترك مدافعات تقسیم بندی شده است و بعلاوه چون ایشان وکیل چهار نفر متهم هستند ناچارند بشرح جزئیات بپردازند و دیگران برحسب تبانی قبلی راجع بکلیات صحبت کنند.

سپس پرونده قتل مرحوم فیروز را پیش کشیده برحسب معمول خود بتجزیه و تحلیل آن پرداخته دلائل استنادیه دادستان را رد کرده و ضمنا اضافه کردند اینکه گفته شده دستگیری مرحوم فیروز اساسا مربوط بگزارش های ابتدائی مختار و سابقه کینه او و برادرش نسبت به فیروز میباشد دروغ محض است زیرا شاه سابق سرویس مخصوصی برای کسب اطلاع داشته که شاید شهربانی هم ازوجود آن وپهلوانار آن بی اطلاع بوده است. بعد اشاره بسابقه بیماری وعارضه حمله قلبی مرحوم فیروز کرده نتیجه گرفتند که فوت فیروز یك حادثه کاملا طبیعی بوده است.

پس از آن باظهارات فولادی و دولتشاهی اشاره کرده و ببطلان آن پرداختند.

جلسه مقارن ساعت ده و ده دقیقه برای یکربع تنفس تعطیل گردید ودر ساعت ده و نیم دوباره تشکیل شد.

بعد از تنفس نیز آقای حجازی روی پرونده فیروز صحبت کرده پس از اشاره بادله استنادیه نتیجه گرفتند که هیچیك از دلایل آقای دادستان ارزش قضائی نداشته وآلوده باحساسات است.

سپس در شخصیت خانواده فرمانفرما وشخص فیروز وارد شده با اشاره بشاهدات شخصی خود وشواهد تاریخی دیگر نتیجه گرفتند که مؤسس واقعی قدرت و عظمت پهلوی درهمان ابتدا طبقه اشراف خاصه خانواده فرمانفرما بودند که چون دیدند حکومت بدلخواه آنان نیست دست بکار شدند» بقیه بیانات آقای حجازی موکول بصبح شنبه گردید وجلسه ۱۰ دقیقه بعد از ظهر پایان یافت.

آگهی

اوقات پذیرائی آقای وزیر بهداری روزهای شنبه - سه شنبه - پنجشنبه ازساعت ده صبح ناظهر میباشد. شماره ۲۱۸۷۵

آ-۱۹۳۱ — دفتر وزارت بهداری

اولین شماره دوره جدید نامه یومیه آزادگان

روز یکشنبه ۲۵ مرداد که مصادف با روز مولود مسعود سرور آزادگان حسین بن علی علیه السلام است تحت نظر و بمدیریت عزت پور منتشر میشود. آ-۱۹۱۸ / ۲-۲

در دیوان کیفر

-۱۰-

جریان محاکمه متهمین شهربانی

بقیه مدافعات آقای جدلی وکیل مدافع رکن الدین مختار

روزی مرحوم‌داور خدمت اعلیحضرت غرقیاب‌شده‌بودو گفته شده بودابن دیوان جزا کجاست چه‌کارمیکنند البته‌داورهم‌شخص باهوش و بوضعیت خوب احاطه‌داشت متأسفانه این مملکت در آن‌وقت لیاقت اورا نداشت یا محیط آن‌وقت بقاءاورا اجازه نمیداد مستقیماً مرحوم داور با رنك برافروخته آمد دیوان جزا پشت میز آقای دادستان نشست همان‌میزی که الان آقای دکتر عبده اشغال کرده و بحق اشغال کرده‌است دستورداد پرونده های‌مستنطقین‌راهم‌از مختومه‌وغیرمختومه بنظرشان برسانند پس‌ازمراجعه‌بپرونده‌ها مرحوم‌داوراظهارکرد بودهرچه نگاه‌میکنم مثل اینکه جدلی وکیل همه متهمین‌بوده و اظهار عقیده کرده‌است باعمل جرم نیست باقابل تعقیب در دیوان کیفرنمی باشد دوسیه بود مربوط بیکنفر تحصیلدار که مدتی بود از خدمت دولت‌خارج‌شده و بشغل کباب پزی اشتغال داشت که‌اسم اورا فراموش کرده‌ام وقتی‌وارد اطاق من شد برای تحقیقات بوی کباب فضای اطاق را پرکرد فکر کردم که‌میلیون‌ها مال ملت را میبرند آن‌وقت سر وکار من بایکشخص بی‌سواد عوامی است که رؤسا مافوق اواز اوسو، استفاده کرده و امروز بنام متهم نزد من هدایتش می کنند با اینکه مجرم دیگری است درهر صورت پرونده‌این شخص مدتی‌درجریان بود که خوشبختانه مرحوم داور مرا منتظر خدمت کرد تقاضا کردم که اجازه دهند بشغل دیگری غیر ازخدمت‌مشغول شوم فرموده بودندمن ازتو راضی‌هستم روی عقیده‌ات کار کردی ولی‌از نظر سیاست ترامنتظر خدمت کردم که‌سایرین تکلیف خودرا بدانند یازهم بایدبیائی وکارکنی عرض‌کردم اگر مرا بخدمت گمارید هرجا باشم همین آش است و همین‌کاسه بهرصورت مقصودم از این مقدمه این بود که‌سیاست مربوط بقضاوت نیست‌هرکدام پرونده خاصی دارد اگر سیاست قوه قضائیه را تحت‌الشعاع‌قرار نداده بود باین اندازه حقوق افراداین کشور تضییع نمیشد وباین‌وضعیت گذشته نیافتادیم.

عرض میکنم مراتبی که آقای دادستان در ادعانامه بعنوان دلیل‌ذکر فرموده اند باید آن‌ها را تشخیص‌کرد همانطور که عرض کردم شخصیت مرحوم مدرس خدا رحمتش کند شخص ملی بود بنده چون داخل مرحله سیاسی و زندگی او نبودم او را نمیشناسم همینقدر میدانم شخصی‌بود از افراد این کشور وعدهٔ باو اعتماد داشتند من‌صلاحیت‌ندارم راجع بادوار زندگی سیاسی او اظهار نظرکنم من زندگانی سیاسی او را نمیتوانم دراین دادگاه تشریح کنم من باید صحت‌وسقم وقوع یاعدم وقوع این اتهام رانسبت بموکلینم در نظر بگیرم من نسبت به‌ولائیکه ازطرف‌آقای دادستان وآقای معظمی نماینده دادستان در ادعانامه ذکر شده اظهاراتی میکنم وحکومتش بادادگاه‌است.

آقای معظمی بانهایت مهارت و کاردانی این ادعا نامه را خیلی قشنك تنظیم فرموده‌اند. لیکن‌ازحیث‌استدلال وکشف واقع بنظر بنده مخدوش است برای اینکه‌ما دراین‌مقام باید ادله‌کافی داشته باشیم یعنی باید آقای دادستان دلیلی اقامه‌کنند باینکه عملی واقع‌شده یعنی مرحوم مدرس راکشته‌اند واثبات این معنی ادله مثبت ومحکمی میخواهد که باصطلاح قابل خدشه وتردید نباشد اقتضا داشت در مقام دلیل از طرف دادستان جریان پرونده را بیشتر در ادعانامه منعکس‌کرده باشند چون در این قسمت از ادعا نامه اظهار شده مرحوم مدرس را خفه‌کرده‌اند و شال بگردن او پیچیده‌اند و بواسطه‌کشیدن دو نفر مستوفیان که رئیس شهربانی بوده ودیگری حبیب‌الله خلج این‌شخص از بین رفته است رکن اعظم و پایه اثبات این معنی‌که یك شخص رابااین کیفیت کشته‌اند اولش‌معاینه ومشهودات مرده‌شور است‌کما اینکه در این قبیل از اتهامات فوراً بازپرس یا مأمور آگاهی یا مأمورین دیگر کشف جرائم باین نکته متوجه میشوند وبرای‌کشف موضوع از این نقطه شروع به تحقیق مینماید اگر فوت مدرس حسب الادعا صحیح بود باید آثار طناب یاشال یا وسیله دیگری که باعث‌خفقان بوده‌در بدن‌مشهود باشد بازپرس‌از اول متوجه این نکته مهم بوده و از کریم غسال که جسد مرحوم مدرس را غسل داده است بازجوئی‌نموده ومشارالیه صریحاً گفته که‌در بدن‌آقا هیچ آثاری وجود نداشت مثل‌اینکه زنده‌است وازصورت او نور میبارید اینجاست که بیانات غسال دیگر موردی برای طرح این اتهام باقی نمیگذارد زیرا علاوه از آنکه دلیلی قائم نیست باینکه‌مدرس را خفه کرده باشند بلکه دلیل قطعی موجود است که فوت‌آن مرحوم طبیعی بوده و آثار و علائمی از غیر طبیعی بودن فوت‌آن مرحوم دربین نبوده و نیست بازپرس درمحل تحقیقاتی‌نموده که خیلی مفصل است و این را هم عرض‌میکنم که بامطالعه‌پرونده‌وملاحظه تحقیقاتی‌که آقای سلطان زاده بازپرس دیوان کیفرانجام فرموده‌اند ثابت‌است که بازپرس مزبور نهایت مهارت را در بازجوئی باکمال شرافتمندی مرئی داشته است وبعداً توضیح خواهم داد اگر باز پرس نظری در کار داشت خیلی آسان بود که بین اظهارات دو نفر ازگواهان موافقت ومطابقت‌ایجاد کند‌خصوصاً اظهارات ابراهیم‌ابراهیمی و محمد فراموش‌کار که از مستخدمین مدرس بوده‌اند این‌نکته استفاده‌میشود که آقای سلطان‌زاده نهایت بی نظری را در تنظیم پرونده منظور داشته‌اند و البته از امثال ایشان‌که شخصی کار آزموده‌وزبردست‌ودروظیفه‌خود شخص شرافتمندی است غیر از این انتظار نمیرود و من وجود چنین شخصی را به‌آقای دادستان در دیوان‌کیفرتبریك میگویم بقسمی که عرض‌کردم در مقام ثبوت و اثبات اتهام شخصیت مرحوم مدرس تأثیری ندارد بایددید اگراین اتهام دارای مبنای‌صحیحی‌است بگوئیم عمل واقع شده و اگر دلیلی قائم‌نیست بر صحت اتهام متعرض کسی نشویم.

درمقدمه ادعانامه اشعار شده است‌که مرحوم مدرس را شهربانی برای‌انجام عمل مورد ادعا تحویل گرفته تحویل دادن نشهربانی‌باتحویل گرفتن‌شهربانی اختلاف این دارد و در اینمورد هم توجه باین قسمت درکشف‌حقیقت‌مؤثر است ما دراین مقام هستیم‌که تشخیص نمائیم رکن‌الدین مختار یا چهانسوزی یا حسن یا حسین یا دیگری چنین عمل قبیحی را انجام داده‌اند یاخیر ما باید رشته را از ابتدا بگیریم وببینیم قضیه بکجا منتهی میشود اگرسوابق امر را درنظر بگیریم قضیه روشن‌خواهد شد اولا تسلیم مرحوم مدرس بشهربانی. بدستور شخص اعلیحضرت سابق بوده واین معنی قابل انکار نیست علت‌آن چه بوده من‌نمیتوانم عرضی بکنم مدیر کاردیگری بوده چرا دستور داده‌است که مدرس را بشهربانی تسلیم‌کنند بر من مجهول است چرا شاه سابق‌مقتضی ندیده است مرحوم مدرس در خاف بوضعیت دهساله سابق باقی بماند دلیلش را نمیدانم در هر حال مقدمه ادعائی که شهربانی برای انجام این عمل مدرس را تحویل گرفته بدون دلیل است بلکه جریان پرونده خلاف آن‌را مدلل میدارد زیرا نوائی رئیس شهربانی مشهدبشهربانی مرکزتلگراف میکند که حسب الامر بندگان‌اعلیحضرت همایونی سید حسن مدرس را بناست بشهربانی تحویل دهند مقتضی است از مرز بداخل کشور انتقال داده شود در کاشمر یا طبس محفوظ باشدملاحظه فرمائید آقای نوائی مدعی است که‌در ۱۳۰۶ یکنفر مأمور از تهران‌آمد که مدرس را از بین ببریم من‌اقدام نکردم اخیراً که بتهران مسافرت کردم ازقول مختار گفته است که شاه مایل‌است‌مدرس از بین‌برود اگراظهارات نوائی‌صحیح‌بود اقتضا داشت که دستور انتقال مرحوم مدرس از خاف بکاشمر ازطرف مختار صادر شده باشد و حال آنکه ثابت و مسلم است که نوائی قبل از این‌دستور ادعائی خود اظهار عقیده‌کرده است‌که مرحوم مدرس از خاف بکاشمر منتقل شود.

یك گزارشی‌است از نوائی‌بتاریخ ۱۳۱۶/۲/۱۷ که در حدود هفت ماه قبل از فوت مدرس نوائی تلگراف می کند که این شخص‌را من دیدم فرموده است چشمش نابیناست گیسوانش بلند شده است و حالت تضرع داشت.

مرحوم مدرس که شخصی معمرو درحدود ۱۱ سال تبعید و زندانی‌بوده با اینکه برحسب تحقیقاتی‌که بعمل‌آمده مبتلا بتنك‌نفس‌و ازاین قسمت‌نیزشکایت داشته اگر بمیرد نباید بدون دلیل فوت اورا غیر عادی تصور کرد مرحوم‌مدرس شخصی آزادیخواه وباعقیده‌و معروفیت عامه داشت درسیاست‌این کشوروجودش مؤثر بود از ۱۳۰۶ حسب‌الامر شاه تبعید و زندانی شده بود چرامیگویند که از ۱۳۱۵ که‌مختار سر کار آمده است این قضایا پیش آمد شد بایدمبنای تبعیدرا دزنظر گرفت- رکن‌الدین‌مختار یا چهانسوزی یاحبیب‌الله خلج‌چه‌ارتباطی یامرحوم مدرس داشتند در ۱۳۰۶ مدرس تیرباران شد در آن‌موقع رکن الدین مختار در تهران هم نبود مرحوم مدرس از سیاستمداران این‌کشور بود وجنبه روحانی او نیز موقعیت خاصی برای اوایجاد کرده بود تردیدی نیست که تبعید او بدستور شاه سابق بوده‌و اگر از بین بردن او بکیفیت ادعائی مورد نظر بود باید درهمان اوائل‌امر که مرحوم مزبور مورد توجه بود از بین‌رفته باشد نه اینکه ۱۱سال‌از قضیه بگذرد و دستور اعلیحضرت وقت‌باآن وضعیتی که مشهود همه‌ماها بوده‌بلااجرا بماندهیچ جری واقع نمیشودمگراینکه علت‌آن باید معلوم باشد مدرس یك شخص عادی نبود واگرهم اورا غیرقابل توجه وعادی‌بدانیم‌هیچ دلیلی‌قائم‌نیست که ازطرف متهمین مباشرت یا معاونت چنین‌عملی قابل وقوع توهم شود.

این است‌که اقتضا دارد آقای دادستان مبنای اتهام را در این‌مورد توضیح فرمایند تا مدافعاتی که مقتضی باشد بعرض برسد من‌از آقای‌دادستان استدعا دارم نه فقط دراین مورد‌مبنای ارتکاب‌عمل ادعائیرا توضیح دهندبلکه در سایراتهامات‌نیز این قسمت‌راتوضیح فرمایند.

از جمله دلائلی‌که برای اثبات اتهام در ادعا نامه ذکر شده اظهارات ابراهیم ابراهیمی‌است‌که میگویدمقارن اذان مغرب بود من و مرحوم مدرس در خانه بودیم‌مستوفیان رئیس‌شهربانی آمد مرا صدا زد وگفت برو بشهربانی یاور جهانسوزی بتوکار دارد من‌رفتم بشهربانی وتوسط یاوربنگهبانی‌اطلاع دادم‌که ابراهیم حاضر است‌گفتندتأمل کن من‌در حدود دوساعت در شهربانی ماندم بعد از دو ساعت جهانسوزی‌مرا خواست وپرسیدم‌توکی هستی و نامت چیست چند وقت است باسبانی الی‌آخر وبعدآگفت بیرون‌باش منهم‌بیرون‌آمدم مدتی انتظار دیدم که شاید بمن امری داشته باشد دیدم خبری نشد پس از چندی خدمتشان پیغام دادم که با من فرمایشی دارید جواب دادند خیر برود من آمدم منزل دیدم مستوفیان پشت‌در خانه انتظار مرا میکشد من داخل‌شدم و بمن دستور داد برو اطاق خودت‌من هم رفتم.

محمد فراموشکار اظهار میکندکه من برای افطار رفتم بخانه‌خودم وقتی مراجعت‌کردم در زهم ابراهیم درراباز کرد از اوپرسیدم کسی‌اینجا نیامدگفت خیر رئیس شهربانی با حبیب‌الله‌خان یا موسی شجاعی آمدند رفتند اطاق آقا و نیمساعت ماندند و رفتند تحقیقات‌از این دو نفر بلافاصله انجام شده اگر بازپرس‌قضیه میخواست‌که بین‌اظهارات این دو نفر مطابقتی ایجاد کند خیلی آسان بود این است‌که آقای سلطان زاده بطوریکه عرض‌کردم کاملاوظیفه خود را انجام داده و عین اظهارات اشخاص مزبوره را در پرونده وارد کرده و اختلاف بین اظهارات ابراهیم‌و محمد فرامرشکار بقدری قابل توجه و مؤثر در مقام است‌که هیچ تردیدی بر بی اعتباری این‌اتهام باقی نمیگذارد.

اگر اظهارات ابراهیم‌صحت‌داشت مقتضی بودکه جریان‌ادعائی را ابراهیم بمحمد گفته باشد و محمد فراموشکار هم اظهارات ابراهیم را تایید کند این جاست‌که جریان پرونده بمن اجازه می دهدعرض‌کنم که ابراهیم‌ومحمدفراموش کار اظهاراتشان یا تلقینی و یا روی احساسات ملی است صحیح‌است گواهی خلاف‌واقع‌داده‌اندولی‌چون‌روح‌هرایرانی ازوضعیات ۲۰ ساله سابق ومکدربوده من بااینکه‌این‌دونفرروی‌احساسات‌ملی شهادت‌داده‌اندآن را تقدیس می کنم‌ولی در محل‌خود محفوظ است که شهادت خلاف واقع نه مثبت اتهام نیست بلکه در این مورد دلیل برائت متهمین‌ازاین اتهام است. درپرونده امر شکایت‌نامه از اهالی‌کاشمر بمجلس شورای ملی‌ملاحظه میشود که تقاضا کرده اند مرتکبین‌قتل مدرس تعقیب شوند و بی نویسند سید را کشتند بداد برسید چه کردند چه کردند بقسمیکه عرض کردم عامه مردم از جریانات سابق شاکی هستندودرمقام انتقام ابراهیم ابراهیمی‌ومحمدفراموش کار از اهالی کاشمر هستند واز افراد مردی هستند که در ظرف ۲۰ سال دچار مصائب واموری بودندکه موجب

آقای جدلی

احساسات امروز آنان شده وقابل‌ملامت هم نیستند.ازجمله مستندات آقای‌دادستان اظهارات عشرت اقتداری‌عیال مرحوم اقتداری رئیس سابق شهربانی کاشمر است قبل از کفالت مستوفیان عشرت اظهار کرده است که من با اقتداری‌در مشهد بودم او مامورشداز طرف نوائی که مدرس را از خاف بکاشمر بیاورد از مشهد با هم خارج شدیم‌من ازتربت از اقتداری جدا شدم واوگفت من تا خاف میروم ودو روز دیگر مراجعت‌می کنم همین طور هم‌شد ونفی اقتداری‌دو روز بعد از ورود من‌بامدرس‌بکاشمر آمد مدرس در خانه ما بودودوسه‌روز از این قضیه گذشت یك شب اقتداری آمد خانه دیدم گرفته است گفتم چه شده اظهار کرد بمن دستور داده‌اند که این میهمان را بکشم گفتم‌خوب‌است استعفا بدهی واستعفا دادحتی تلگراف رمز را که بامضاء وقارا ز تهران مخابره شده بود یاکشف آن بمن‌ارائه داد پس از آن‌که ما رفتیم‌بااقتداری بمشهد یك‌روز اقتداری بمن گفت‌خدا با ما بود گفتم چطور گفت‌ماکه‌ازکاشمر آمدیم چهانسوزی باحبیب‌الله‌ومستوفیان یك روز عصری عرق میخورند میروند نزد مدرس‌سم‌درچائی او میریزندو باو میخورانند نمیبردبعد شالش رادردهان او میکنند واو را خفه می کنند بازپرس از عشرت سئوال میکند این تغییر را شوهر شما از چه شخصی شنیده است میگوید قضیه را غلامرضای‌معینی امیری نژاد که مصدرشوهرم بود درمشهدبرای او نقل کرده بودحال ملاحظه‌فرمائید اظهارات عشرت چه صورتی دارد این شخص اظهار کرده‌که تلگراف‌رمزبرای کشتن مدرس بامضاء وقار از تهران برای‌شوهرش رسیده است تاریخی را که بانو عشرت ذکر میکند با ملاحظه ورود مدرس بکاشمر که ۳۱۶۸/۲۲ است مطابق است با اواخر آبان۳۱۶ یعنی‌تاریخی که‌هنوز نوائی‌رئیس‌شهربانی خراسان ودر مشهدبوده‌ووقاراز تهران حرکت نکرده‌بوده است.

از طرفی دیگرمعقول نیست‌چنین امر خطیری بموجب تلگراف ازتهران یامشهد باقتداری‌رئیس شهربانی کاشمر دستور داده‌شود و اوهم نزد خیال‌خود آنهم بانی کیفیت افشاء کند برای تشخیص صحت‌اظهارات عشرت‌اقتداری بازپرس‌از غلامرضای معینی تحقیق کرده این‌شخص درصفحه ٤٤ اوراق‌بازجوئی گفته است‌مرحوم مدرس مرد دوسه‌روز قبل‌ازمردن آقاغلامرضای نخئی که‌مراقب مرحوم مدرس درموقع انتقال ازخاف بکاشمر بود بکنابادمراجعت کردمردن آقاراایك شب که ازکشت میامدم‌رسیدم در قهوه‌خانه ساعت یازده یا ۱۲ شب بود دیدم محمد فراموش‌کار توی‌قهوه خانه‌است گفتم‌راحت‌شدی امسال‌زمستان خدمت آقا هستی گفت چه‌میگوئی آقا مرد حالا ازسرخاك او میائیم همانشب که آقامردصبح‌روز قبل علی‌ذوالفقاری را که مأمورآقا بود عوض‌کردم‌ومحمد فراموش‌کاررا بجای او گذاشتم‌من‌چیزی از کشتن‌مدرس نشنیده‌ام ازعلی‌ذوالفقاری سؤال کنید روزیکه روزنامه فروش‌ها راجع بمدرس داد میزدند من و علی ذوالفقاری‌درخیابان ناصریه تهران‌سوار اتومبیل شدیم علی‌گفت غلامرضا برای مدرس روزنامه کرده اند گفتم کدام مدرس؟ گفت همان کسی که‌من‌درخانه‌اش بودم بعدصحبت کردکه آقا برای‌خودش کفن‌درست کرده بود دیگرچیزی نشنیدم من از فراموش کار شنیدم‌که مرده‌است وچیزی‌درکاشمر نشنیدم وبکلی این‌گواه اظهارات عشرت‌اقتداری‌را تکذیب کرده گرچه‌بااین مراتب میتوان بی‌اعتباری اظهارات عشرت تردیدکرد بی‌مناسبت نیست که‌سابقه‌موجوده‌بین‌یاورجهانسوزی وبانوعشرت اقتداری را نیز عرض‌کنم درصفحه ٧٤ اوراق بازجوئی ابراهیم ابراهیمی گفته‌است که‌بین‌یاورجهانسوزی وخانم اقتداری‌راجع بمراجعت‌اقتداری بمشهدمباحثه‌بودخانم‌اقتداری‌بجهانسوزی باین عبارت خطاب کردکه من ترا می شناسم آنقدر پزنده تصور میکنم این جریان‌هم بنوبه‌خود دلیل قطعی‌دیگری بربی اعتباری‌اظهارات عشرت اقتداری باشد که از جهانسوزی بعلت مسافرت شوهرش بمشهد مکدر بوده وبی موقع میگشته است‌که ازاو انتقام بکشد‌دلیل دیگری که آقای دادستان متذکر شدند این‌است که‌یاور جهانسوزی پس‌ازورود بکاشمر در تاریخ ۱۶ر۹ر۶ باقتداری رئیس شهربانی قتل مدرس‌را تکلیف‌می کند وچون اقتداری استنکاف مینماید اورا روانه مشهد میکند تا بوسیله مستوفیان کفیل شهربانی‌کاشمرقتل‌مدرس انجام شوددرصورتیکه مراجعت‌اقتداری بمشهد پس از ورود جهانسوزی بکاشمر مبنایش این بوده‌است زمانیکه‌اقتداری رئیس شهربانی کاشمر بوده بعضی از زندانیان را برای نظافت منزل شخصی خود بانجا میفرستاده اشخاص‌مزبوره‌در روز هائی‌که برای‌تنظیف‌منزل‌اقتداری میرفته اند مرتکب چند فقره سرقت از منزل عبدالهیان مجاور منزل اقتداری می شوند موقعیکه اقتداری ازطرف‌دیوان حرب مشهد برای اتهامیکه داشته است احضارمیشودومستوفیان بکفالت شهربانی در زمان ریاست شهربانی نوائی اعزام میگرددسرقت های‌منزل‌عبدالهیان کشف میگردد مستوفیان قضیه را بمشهد گزارش می‌دهند که سرقت های مزبور در نتیجه تخلفاتیست که اقتداری‌مرتکب شده و سارقین‌را از زندان‌برای‌نظافت منزل شخصی خارج‌میکرده است‌در‌نتیجه این گزارش اقتداری از مشهد برای محاکمه اداری احضار میشود واحضار او قبل از ورودجهانسوزی‌بکاشمربوده و مستوفیان‌احضار اقتداری راازطرف شهربانی مشهد باطلاع وی میرسانند بدیهی است جهانسوزی از قضیه سابقه داشته و پس‌از ورود بکاشمرممکن‌است باو تذکر داده باشد یعنی باقتداری‌که چراخود را بمشهد معرفی نکرده‌ای با اینکه ترا احضار کرده‌اند قبل‌ازتشکیل جلسه مقدماتی ضمن تذکرواقص‌پرونده از دادگاه استدعا کردم‌که پرونده‌های مربوط بسرقت منزل عبدالهیان که در آگاهی کاشمر وشهربانی مشهد موجود است خواسته شود تامدلل گرددخروج اقتداری ازکاشمر بعدازورودجهانسوزی علتش سوابق مزبور بوده البته اگر پرونده ازاین نظرتکمیل شده‌بودآقای دادستان اجبار داشتند که این استدلال خودرا مستردارند ازطرف دیگراگر قتل مدرس‌مورد نظر بود حضورباغیبت اقتداری درکاشمر یا بودن مستوفیان در آنجا مانعی نداشت و اساس قضیه‌یعنی قتل مدرس مقرون بدلیل نیست تا این قرینه و اماره که آقای دادستان ذکر فرموده اند موضوع داشته باشد وحال آنکه این قرینه هم برخلاف واقع‌است و تفصیل همان‌است که مسافرت‌اقتداری بمشهد برای رسیدگی بتخلفات اداری بوده وفوقابعرض رسیدازجمله‌مستندات آقای دادستان اظهارات‌علی ذوالفقاری است این شخص اظهارداشته‌است

در صفحه ٤٩ بعد از اوراق بازجوئی من روز قبل عوض شدم شب رفتم منزل شام خوردم دیدم ابراهیم آمدگفت رئیس‌ترا میخواهد رفتم‌دیدم رئیس قدم میزند گفت دو نفر پاسبان دیگر بگو بیاید نعش‌را برداریدگفتم نمیخواهد خودم با کسرم مرده شور تابوت را با نعش بردیم شستیم و دفن کردیم از کشتن مدرس اطلاع ندارم چندی بعد ازمردنش حاجی‌حسین آقای مغانی گفت‌که میگویند مدرس‌راکشته‌اند ولی‌من چیزی راجع بکشتن او نشنیدم بعد ازمردن آقا در کاشمر چو پیچیده بود که آنا را کشته اند از مَن که میپرسید گفتم والله همچنین‌چیزی نیست گفتند تو غریب ودی در اینجا ازاین جهت ترا عوض کردند که خبردارنشوی بقسمی که ملاحظه میفرمائید اظهارات علی ذوالفقاری بهیچ کیفیت مثبت اتهام نبوده بلکه بر بی‌اعتباری این پرونده، حکایت دارد علی‌ذوالفقاری باابراهیم ابراهیمی و محمد فراموش کار مأمور مراقب و حفظ مدرس، وده انه که هر روز یك نفر آنها عوض میشده و دو نفر دیگر کشیك میدادند و این معنی را ابراهیمی درصفحه ۷۰ تصریح کرده است‌که شب‌فوت مدرس علی ذوالفقاری راحتی داشت و آن شب کشیك من و محمد بود با این کیفیت معلوم نیست آقای دادستان ازکجای پرونده بدست آورده اند که علی ذوالفقاری را در شب فوت مدرس مستوفیان بخصوص عوض‌کرده بوده ضمن تحقیقات ازعلی ذوالفقاری بازپرس‌بنابرگفته‌های عشرت اقتداری براینکه مدرس‌را سم داده‌اند و در او اثر نکرده و بعد شالش‌را در دهانش فروکرده اند وخفه شده است از علی ذوالفقاری سئوال میکند دهان مرحوم مدرس‌بارگی داشت موی ریشش را دردستش ندیدی جواب میدهد دهان مرحوم مدرس بارگی نداشت و موی ریشش را هم در دستش ندیدم و گفته است بخدا قسم چنین چیزی نبوده این بود اظهارات علی‌ذوالنقاری که آقای دادستان برای اثبات قتل‌مدرس به‌آن استناد کرده اند استناد دیگر آقای دادستان بگفته های نوائی است عرض میکنم اگردلائل دیگری بربی‌اعتباری این اتهام دربین نبود من مکلف بودم دراطراف اظهارات نوائی وروحیه او بیشتر صحبت کنم لیکن مختصری از عین اظهارات اورا بعرض میرسانم در مواجهه‌که بین مختار و نوائی بازپرس انجام نموده‌نوائی‌میگویدکه تمام بدبختی های من زیر سر مختار بوده و من از چشم اوی‌بینم برای اینکه مبنای‌کدورت خاطر آقای نوائی ازمختار مدلل‌گردد عرض میکنم دیروز آقای خلعت بری همکارمحترم بنده فاجعه مشهد را ذکر کردندکه واقعا قلب هربشری‌را مجروح میکندباین‌معنی که‌یکعده‌مردمان بیچاره و بدبخت و مظلوم رفته اند بمزار حضرت‌رضا برای‌این که امام خود را زیارت کنند این اشخاص نوعاًازطبقه سوم وبسی بضاعت و روی احساسات دیانتی ازقوت بومیه خود صرفه‌جوئی کرده مدتی بخود سختی داده اند تا وجهی تهیه‌کرده باعائله خود بزیارت بروند.

حال ملاحظه کنید آیا سزاوار بود که یکعده بی‌گناه را بدون تقصیر موقعی‌که درصحن مطهردرخواب‌راحت آرمیده و در جوار امام خود خودرا مصون ازترس میدانستند بدون‌مقدمه مردان کهن سال و زنان بی تقصیر و اطفال خرد سال را هدف شمت تیر کرده وخون آنها را بناحق بریزند این وحشی‌گری‌نبود این عمل‌بیشرافی نبود این عمل بی وجدانی نبود این بدبخت‌ها برادران و مادران‌وخواهران ما نبودند.

آیا هیچ‌جای دنیا نظیراینموضوع باین کیفیت دیده شده است که اطفال صغیر و مردمان بی‌گناه را (در حال گریه) باین کیفیت بقتل برسانند این بیچارگان چه تقصیری داشتند.

دیدی که‌خون‌ناحق پروانه شمع را
چندان امان‌نداد که شب‌راسحر کند

مسببین این جنایت بکیفر خود رسیدند مگر ما بشر نبودیم مگر ما حق حیات نداشتیم مگر ما موجود نبودیم یك‌حیوان بیك سك بیش‌ازاین احترام می‌کنند چرا این اندازه ظلم وتعدی چرا این اندازه ستمکاری آیا این مردم را می‌شود ملامت‌کرد مسی توان برآنها ایراد گرفت که چرا دارای این احساسات امروزه هستید آقایان، مردم استفاده کنید ازوجود این شاه که پس از بیست سال طلیعه آزادی ماست قدرش را بدانیم او از اول تاحال بدی نکرده است‌امیداست اطرافیان او اشخاص نجیب ویا کدامن باقی بمانند امید است‌اخلاقش‌همینطور باقی باشند..

بیخشید اوضاع سابق که‌درنظرم مجسم می‌شود وضعیت فعلی را فرج مهمی می بینم گریه من طبیعی بود نتوانستم در قبال فاجعه مشهد و آن وحشی‌گری‌و بیرحمی که خون یکعده بی‌گناه را ریختند متأثر نشوم اگر از محیط ادب‌ونزاکت خارج شدم‌معذرت میخواهم از مطلب دور افتادم موقعی که هیئت‌تفتیشیه برای تحقیق‌درامراطراف عملیات نوائی بمشهد میرود ملت‌بودن نوائی‌درمشهدموفق بکشفیاتی نمی شوند مختار حسب الامر شاه عده را بعداً برای تحقیق مشهد میفرستد ودر نتیجه گزارش مأمورین عزای از طرف مختارنوائی‌دردیوان حرب جلب بمحاکمه میشود ومحکوم میگردد.

حالا اگرارفاقی بانوائی شده‌باشد یاتخفیفی درمجازات اوداده باشند نزد من علتش معلوم نیست کسیکه خیانت کردباید مجازات شودبااینکیفیت گواهی نوائی‌درباره مختار جگونه ممکن‌است ارزش قضائی داشته باشدپس‌نوائی در تحقیقات اظهار کرده است که بدرم در مراجعت ازتهران‌اظهارمیکرد که‌تقاضای تغییر مأموریت از مختاری نمودم‌جواب گفت چون‌شماازشاه‌معین‌کرده نمیتوانم تغییر دهم وازهمین جهت بین مختار و بدرم کدورت حاصل‌شد باگواهی این پسر چگونه میتوان اظهارات پدر او را برعلیه‌مختار مستند قرار داد دلیل دیگر آقای دادستان شهادت محمدعلی زوار است این شخص درصفحات ۸۹ و ۹۰ گفته است پس‌از ورود اقتداری‌بکاشمر در معیت مدرس دوشب‌رفتم منزلش‌مرا نپذیرفت بعد ازیکی دوروز او را در خیابان دیدم‌گفت خدا حافظی‌میکنم‌علت تغییر اورا پرسیدم گفت امرشده‌است که مدرس‌رابکشم‌وحاضر نشده‌ام‌جهانسوزی آمده‌است باید بروم مشهد بعدازدوسه‌روز رفتم حمام شیخ هادی را دیدم که تلقین خوان است گفتم تازگی کی‌مرده است گفت دیشب سه‌چهار ازشب فرستادند عقب من دیدم‌چنانژرا ذرخیابان میبرند گفتند این جنازه رابیر دفن‌کن پرسیدم کیست گفتند مرد غریبی‌است از یکی‌از پاسبانهاپرسیدم گفت‌مدرس‌است شناسنامه خواستم تغیرکردندکه بتو مربوط‌نیست راجع بکشتن او نبودم ندیدم ونشنیدم من تبر آقارا ندیدم ولی مردم نذر و نیاز میکنند و حاجات آنها بر آورده میشود این بود اظهارات محمد علی زوار که بطور قطع و یقین اظهارات اوروی احساسات وهاری از حقیقت‌است زیرا میگوید پس از ٤ روز از ورود اقتداری ومدرس‌در خیابان اقتداری‌بین گفت بین تکلیف‌کرده اند سیدرابکشم وحال آنکه مدرس در۲۲ ر ۹ ر ۱۶ بکاشمر انتقال داده شده و جهانسوزی حسب‌الادعا درتاریخ ۶ ر ۹ ر ۱۶ بکاشمر آمده است اگر قبلاتکلیفی راجع بقتل مدرس باقتداری شده‌باشد‌باید از ناحیه نوائی‌باشد که مامورمخصوص‌شاه بدون موافقت مختار درمشهد بوده است در هرحال اظهارات محمدعلی زوار صرف نظر ازاینکه نقل‌قول است از شیخ‌هادی بهیچ وجهی دلیل اتهام محسوب نیست اظهارات علی اکبر عظیمین نیز مورد استناد آقای‌دادستان‌واقع شده که‌میگوید شب ۲۷ رمضان زلزله شدیدی شد و نقل وقول ازاسمعیل صاحب‌خانه مدرس کرده است بمان علی شاهد دیگریست که میگوید اسمعیل شاهدقضیه بوده‌ودر همان خانه مسکن داشته است واز قول شیخ‌هادی‌میگوید که‌آثار طناب‌در گردن آقا دیده است:

وحال‌آنکه سایر شهود چنین حکایتی از قول شیخ هادی نکرده اند درصفحه ۹۲ غلامحسین خالصی از قول اسمعیل کلته است که اسمعیل در ۲۶ رمضان عصر نزدیك افطار بالای دیوار بودو دیده است که جهانسوزی و مستوفیان میروند خانه مدرس و باشال او را خفه میکنند این‌شاهداظهاری‌کند که آن‌شب در کاشمر زلزله شد شهود دیگر نقل قول از اسمعیل و شیخ هادی میکنند که بدن آقاراشیخ هادی متلاشی دیده‌است وحال آنکه شیخ هادی و اسمعیل فوت کرده بودند و اساساً شیخ هادی پس‌از غسل بدن مدرس بحاملین جنازه ملحق شد، وملاحظه جسد مرحوم مدرس‌برای او ممکن نبوده است ازطرف دیگراگر اظهارات این اشخاص برحسب نقل‌قول از اسمعیل صحیح بود اقتضا داشت‌قیال مشار الیه این مذاکرات‌را از شوهرش شنیده باشد و حال آنکه در صفحات ۱۰۹و۱۱۰و۱۱۱ باز پرس از فاطمه سلطان‌عیال اسمعیل تحقیق کرده ومشارالیها اظهار میکند که شوهرم صحبت راجع بکشتن آقا نمی‌کرد و همین قدر می‌گفت نگوئید این آقا کیست حسین ابراهیمزاده و آل طه وحسین مغانی از قبل اسمعیل اظهاراتی کرده ومیگویند درآن ایام زلزله شد وستاره‌های آسمان قرز بود و از این قبیل گفته‌ها که‌ذکر آن‌ها لازم بنظر نمیرسد وپیدا است که روی احساسات عمومی و دیانتی در مقام این‌قبیل‌اظهارات برآمده‌اند که‌مثبت هیچ امری نیست نکته‌دیگری که بربی‌اعتباری گفته های این گواهان موجوداست این است‌که امکان عقلی تدارد اقتداری بر فرض اینکه دستوری راجع بقتل مدرس داده شده باشد و اوهم امتناع ازانجام آن‌کند این قضیه را افشاء نموده وبتمام اهل کاشمر ویا آشنایانش اظهارکندو مأمورین پلیس اگر ازشان در روزسؤال شود که حالا روز است جواب مثبتی‌نمی دهند وبقسمی که عرض کردم علاوه از اینکه این گواهان مقهور احساسات‌خود واقع شده اند اساساً گفته‌های آن ها بهیچ کیفیت مثبت اتهام نبوده ودر یك محکمه قانونی ارزش قضائی ندارد در صفحه ٦٢ باز پرس از علی اصغر فاتحی راجع بقتل مدرس تحقیقات کرده گواه مزبور اظهاری‌کند که من سابقه خوبی با مستوفیان ندارم و قسم خورده است بخدا از قتل مرحوم مدرس در کاشمر چیزی نشنیدم والا اظهار می کردم آقای دادستان در بیان دعوی و تنظیم ادعانامه مثل‌سایرمردم توجه بتمام‌مندرجات‌پرونده نفرموده اند.

اگر بشهادت کریم غسال وعیال اسمعیل وعلی‌اصغر فاتحی توجه فرموده بودند واظهارات آنان در کیفرخواست منعکس شده بود بی‌اعتباری این‌اتهام واضح میشد و عموما واقف میشدند که بیدایش‌این پرونده مبنای قانونی واساسی ندارد باید در اطراف قضیه تامل کرد فرض کنیم که‌شخص‌حلقه انگشتر دردست

بقیه درصفحه چهارم

در شهرستانها

گزارش نمایندگان اداره کمیسیون خواربار در فرمانداری

زنجان ۱۵. روز سه شنبه ۱۳ مردادماه در اداره فرمانداری کمیسیونی مرکب از رؤسای ادارات و شرکت نمایندگان پیشه وران برای اصلاح امور خواربار تشکیل گردید دراین جلسه نمایندگان درخواست کرده اند که شرکتی از بازرگانان وشهرداری برای تأمین روغن و برنج تشکیل شود که با منافع کم دردسترس مردم گذاشته شود ونیز اداره اقتصادی مقدارآرد مصرف یکساله این شهرستان را از تعهد مالکین کسر نماید وبترتیب تا مدت یکسال نانواها با نظر اداره اقتصاد آردرا از مالکین تحویل بگیرند و بقیه مازاد را دولت بهر جا که مایل است حمل نمایدو اهالی نیز بااین قسمت موافقت دارند نتیجه مذاکرات بعد معلوم خواهد شد.

بخشدارو امین صلح

جهرم ۸ - آقای محمدعلی فاطمی بسمت بخشدار و امین صلح جهرم وارد ومشغول کارشدند چند روزاست مامورین اقتصادی کوپن ششماهه را بین اهالی جهرم بخش میکنند.

خوبی محصول برنج

شهسوار ۱۵ - محصول برنج این شهرستان بسیار خوب میباشد و اهالی بی اندازه خوشوقت هستند- دو شبانه روز باران نافعی باریده است امنیت کامل دراین شهرستان حکم فرما است - اخیرا مقرر گردیده بهر نفر در ماه یك متر قماش داده شودو نیز بهر فردی در ماه نیم کیلو شکر ویکصد گرم قند میدهند.

استرداد گوسفندان مسروقه

شهرضا ۱۵ - دراثر اقدامات ستوان یکم اسحقی رئیس امنیه شهرضا کلیه گوسفندانی که گزارش سرقت آنها از نیزار داده شده بود مسترد و سارقین متواری گردیدند قریب ده روز است که امنیت کامل حکمفرما گردیده خدمات ایشان مورد تقدیر است.

افزایش حقوق کارگران

شهرضا ۱۵ - بطوریکه اطلاع حاصل شده کار خانه اتحاد شهرضا بر اجرت کارگران خود مبلغ خیلی جزئی اضافه نموده است آیا تصور میکنند که صاحبان سهام راضی باینکه کارگران آنها در رفاه باشند نیستند و یا اینکه تصور می کنند تبصره ذیل ماده واحدهٔ که اخیراً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده اجرا نمیگردد بهتر است اقلا حقوق کارگران را باندازه استحقاق واجرت حقیقی آنها بپردازند.

بیمارستان شهرضا

شهرضا ۱۵ - هنوز بیمارستان شهر داری که مدتی است ساختمان آن خاتمه یافته ومستعد استفاده است مورد استفاده قرار نگرفته و اگر یکنفر مریض بستری در این حوزه ۲۰۰ هزار قرش پیدا شود بایستی او را باصفهان اعزام داشت زیرا وسائل درمان او در این شهر یافت نمی شود اگر کار خانه اتحاد که برای کارگران خود احتیاج بمریضخانه و دکتر و دوا دارد مبلغی اختصاص باین امر بدهد مردم هم استفاده خواهند نمود.

اصلاح امور امنیه

سنندج ۱۷ - مدتی است سازمان امنیه سنندج تجدید و فرمانده جدید امنیه دست افراد قدیمی که چندان بوظائف خود آشنا نبوده و اغلب موجبات زحمت زارعین ودهاقین را فراهم مینمودند ازکار کوتاه وافراد جدیدی را با تشریفات (قسم نامه) استخدام و بانك پاسگاههای امنیه وضع آبرومندی بخود گرفته و در نتیجه جدیت فرمانده جدید سرکار سرهنك غلامعلی آزادیکانه رفتار مامورین امنیه با توده زارع و دهقان نسبت بسابق بهتر شده است.

بهبودی وضع قماش

سنندج ۱۷ - آقای مسعود فضیری از کارمندان وزارت دارائی اخیراً بریاست بخش دارائی اقتصادی سنندج منصوب و نسبت به بخش قماش که تا چند روز پیش وضعیت تاسف آوری داشت اقدامات لازم بعمل آورده وبرای جلوگیری ازازدحام مردم هرروز صبح و عصر مرتبا شعبه های پارچه فروشی را سرکشی وابنك تا اندازهٔ ازدحام و نواقص سابق مرتفع واهالی طبق کوپن خانوادگی پس از تحصیل پروانه خرید جنس بترتیب مشغول گرفتن پارچه مورد احتیاج می باشند

جریان محاکمه متهمین شهربانی

بقیه مدافعات آقای جدلی وکیل مدافع رکن الدین مختار

از صفحه سوم

داشته باشد یا بند تسبیح خودرا بعنوان مشغولیات دور انگشت خود بپیچد و بعداز یکدقیقه بازکند تامدتی آثارآن نخ روی پوست باقی میماند چه شده است که مدرس را باطناب یاشال دو نفر خفه کرده باشند وبلافاصله غسال بدن او را شستشو دهد وچراغ هم بر حسب گفته پاسبانها در موقع غسل روشن باشد با اینحال آثاری ازطناب یاشال درگردن مجنی علیه دیده نشود مرحوم مدرس پیر مرد ومریض بوده وبرحسب اظهارات ابراهیم ابراهیمی ومحمد فراموش کار سرفه زیاد میکرده واظهار شکایت از سینه مینمود و مکرر میگفته است سینه اذیتم میکند باکهولت سن و یازده سال توقیف وروزه دار بودن وبالملاحظه اینکه بهیچوجه دلیل وقرینه درین نیست که مرحوم مدرس راکشته باشند بلکه دلائل خلاف موجوداست نمیتوان برای فوت عادی او صورت غیرطبیعی درنظر گرفت بنابراین باملاحظه صورت مجلسهائیکه راجع بفوت مدرس تنظیم شده وبامضاء محمد فراموش کار وابراهیم ابراهیمی و موسی شجاعی مامورین مراقبت وحفظ مدرس موجود میباشد واشخاص مزبوره صریحا گفته اند تایکساعت قبل از فوت مدرس اورا درحال حیات دیده اند و نبودن آثار و علائم جرم در بدن آن مرحوم درمقام قضا این پرونده ارزش قضائی نداشته و بهیچ وجه دلیلی قائم نیست که فوت مدرس غیر عادی باشد بقسمیکه بعرض رسانیدم احساسات عمومی درجای خود محترم است لیکن دراین مقام فقط دلیل و برهان مؤثر است و چون قتل مدرس مدلل نیست مستوفیان وحبیب الله خلج که مباشر وشریك درجرم معرفی شده اند ازاین اتهام مبری بوده واتهام آقای مختار که بعنوان معاونت معرفی شده اند موضوعا منتفی است فعلا بیش از این عرض نمیکنم.

تصمیمات شورای اداری

همدان ۱۵ - برای اینکه کنترل بیشتری در کارنانواخانه ها شده باشد در شورای اداری تصمیم گرفته شد که هریك از ادارات به نسبت معینی مجموعا درحدود بیست نفر عضو بشهرداری بدهند تاهر کدام از آن ها یك دکان را تحت نظارت کامل در آورند این موضوع از روز نهم عملی شده وخود شهرداری هم سی دکان داده است ونسبتا نتیجه گرفته شده ولی اصولا بمقدار مصرف اهالی گندم برآرد داده نمیشود زیرا مصرف شهر بیش از روزی سی تن گندم میباشد و باید براین مقدار حقا افزوده شود مخصوصا فعلا که سر خرمن ومحصول تازه بدست دهاقین نیفتاده ولواش ازقراء واطراف بشهر کم وارد میشود - حبوبات در این چند روزه صدی ده ترقی کرده وقیمت گندم آزاد در دهستانها بالا رفته است. در انجمن تامین خوار بار تصویب شده است که صورت نرخهای عمومی مورد مطالعه قرار گیرد وجریان معاملات رادر نظر بگیرند ولی انبارهای خواربار برنج وسایر کالاها واحتیاجات عمومی را باید رسیدگی نمود

از کرمانشاه - ۱۲ مرداد

خودش درقضیه مداخله نداشته

اداره روز نامه اطلاعات - چون در شماره ۴۹۵۳ مورخه هشتم ماه جاری ستون اول صفحه چهارم آن روزنامه ضمن اخبار شهرستان ها شرحی درخصوص وضعیت نان کرمانشاه درج گردیده و ضمنا بنده نسبت داده شده بود که بامامورین و بازرسان دارائی مشاجره نموده ام لازم گردید از مندرجات آن روز نامه در نسبت مربوط بخود جداً تکذیب نموده و تقاضا کنم بنام آزادی مطبوعات وموافق مواد ۱۰ و ۱۱ قانون مطبوعات مصوب ۱۳۲۶ قمری شرح ذیل را در اولین شماره آن جریده درج فرمائید - درقضیه مذکور نه فقط بنده دخالتی نداشته و در موقع اقدام بازرسهای دارائی در محل نبوده ام بلکه موافق . مدارك وگواهی پزشك قانونی که در جریان رسیدگی است چند نفر از بازرسهای مالیه بدون جهت نوکر بنده را مضروب و مجروح نموده که اکنون قضیه در خصوص ارتکاب آنها تحت تعقیب می باشد خوب است مقرر فرمائید مخبر آن روزنامه که مورد علاقه خود بنده هم می باشد مطالب را تحقیق نموده سپس اقدام بخبر نگاری نماید - فرج الله معتمدی

سردار اسعد و امیر لشگر طهماسبی

را باسرهنك درگاهی - سرهنك بوذرجمهری - فروغی - دادگر - فاطمی وبالاخره تیمورتاش همه را باهم ضمن یك عکس تاریخی درجزوه چهارم بازیگران عصر طلائی که روز همین شنبه منتشر میشود خواهید دید. آ-۱۹۳۹

چای دارچلینگ چای

نماینده درتهران تجارتخانه سکرچی زاده

محل عمده وخورده فروشی

شرکت خواربار تهران

نشانی: خیابان بوذرجمهری جنب محکمه دکتر شیخ الاسلامی

آ - ۱۹۳۰ - ۲

کارخانجات شهباز

دوشان تپه - تهران

محل خالی برای استخدام افرارمندان درجهٔ یك بسیار لایق در حرفهٔ سوهانکاری و چرخکاری دُر کارخانجات شهباز موجود است ودستمزد کافی به داوطلبان که حائز شرائط باشند داده میشود و داوطلبان در روز دو شنبه ۲ شهریور ۱۳۲۱ درساعت ۹ صبح میتوانند خودرا بکارخانجات شهباز دردوشان تپه معرفی نمایند. آ-۱۹۴۰

آگهی

اداره بار بری داخلی وزارت دارائی احتیاج بدوتن ماشین نویس مردکه بخوبی ازعهده ماشین نمودن نامه های لاتین برآیند ودرعین قادر بترجمه نامه های فرانسه یا انگلیسی باشند دارد داوطلبان هرچه زودتر خود را باداره نامبرده واقع در خیابان فردوسی معرفی نمایند.

اداره بار بری داخلی وزارت دارائی

آ-۱۹۳۴ ۱-۲

آگهی مناقصه

بنگاه پاستور هشت جلد کتاب پراتیك مدی کوشیر ورژیکال و پنج جلد کتاب تر و وانانوی تسو مورد نیازرا بطور مناقصه خریداری مینماید پیشنهاد دهندگان میتوانند باپرداخت مبلغ پانصد ریال وجه نقد بعنوان سپرده بصندوق بنگاه پیشنهادهای خودرا تنظیم تاآخر وقت اداری پنجشنبه ۲۹ مرداد ماه ۲۱ تسلیم دفتر بنگاه نمایند. شماره ۸۱۹۰ رئیس حسابداری بنگاه پاستور میرسپاسی

آ-۱۹۳۵ ۱-۲

آگهی

بازرگانان وعمده فروشان وبنکداران ووارد کنندگان دارو

چون طبق ماده ۶ آیین نامه اجرای قانون منع احتکار خروج دارو بدون اجازه وزارت بهداری ممنوع میباشد لذا بازرگانان و عمده فروشانی که بخواهند برای مصرف داروخانه های شهرستان ها دارو حمل نمایند لازمست بدواً موافقت بهداری محل را بلزوم ضروری داروهای مورد درخواست جلب نمایند تا اداره منع احتکار دارو در وزارت بهداری پس از اطمینان از نوع جنس وتطبیق آنها باصورت مربوطه پروانه صدور بصادر کننده بدهد ودارو خانه شهرستانی که دارو خواسته باید بانظارت بهداری محل بفروش برساند.

شماره ۲۳۴۴ آ-۱۹۴۱ ۱-۲ **وزیر بهداری**

آگهی

شرکت سهامی بلور مقدار هشتهزار کیسه گونی بدون عیب باندازه های ۵۰×۵۵-۷۰×۷۵-۱۱۰×۷۵-۱۰۰×۶۵-۱۲۵×۶۰-۱۱۵ در ۱۰۰ تحویل انبار کارخانه بلورسازی واقع درجنوب ایستگاه راه آهن بفروش می رساند طالبین می توانند برای ملاحظه کیسه ها وگفتگوی معامله باداره فروش کارخانه مراجعه نمایند.

آ-۱۹۳۸ ۲-۱ **شرکت سهامی بلور**

ماشینهای طبی ذیل بفروش میرسد

یکدستگاه (دیاترمی) دارای موج کوتاه و بلند
» (لامپ کوارتس) کارخانه هانو
» (انواروژ) طالبین بتلفن ۹۷۹۶ مراجعه فرمایند آ-۱۸۶۷

بهترین دوچرخه را

از تجارتخانه فرزانه فرشچی خیابان سعدی جنب کاراژ کتانه خریداری فرمائید تلفن ۷۰۰۰ آ-۱۸۹۵ ۱-۳

آگهی مناقصه

اداره کل دانشکده پزشکی وبیمارستان ها احتیاج به یکدستگاه دیاترمی دارای موج کوتاه و بلند دارد فروشندگان میتوانند با مراجعه بکارپردازی این اداره و ملاحظه مشخصات آن پیشنهاد های خود را تا تاریخ اول شهریور ماه بدفتر تسلیم نمایند و روز دوم شهریور ماه پیشنهاد های رسیده خوانده خواهد شد ضمیمه پیشنهاد باید قبض سپرده بمبلغ یکهزار ریال بوده باشد پیشنهاد بدون سپرده ترتیب اثر داده نخواهد شد در رد و قبول یك یا کلیه پیشنهادها این اداره مختار است شماره ۵۷۲۲

آ-۱۹۲۹ ۱-۲

آگهی

باطلاع اشخاصی که دارای پروانه خرید تریاك در شهرستان تهران هستند میرساند:

نظر بانقضای اعتبار پروانه های خرید تریاك درآخر مرداد ماه ۳۲۱ از تاریخ ۲۱ تا ۳۱ مرداد ماه جاری در شعبات فروش تریاك شروع بتجدید پروانه های خرید تریاك برای مدت چهار ماه دیگر (اول شهریور تاآخر آذر ماه ۳۲۱) میشود معتادینی که دارای پروانه خرید تریاك میباشند ومایل بتجدید آن هستند باید از روز مزبور بهمان شعبه ای که فعلا تریاك مورد احتیاج خودرا از آن خریداری مینمایند مراجعه نموده با ارائه شناسنامه خود برك اول پروانه سابق خود راکه حاوی نام وسایر مشخصات است بضمیمه بهای پروانه تجدیدی که یکریال برای هر پروانه تعیین میشود بصدی تجدید پروانه تسلیم نموده پس از سه روز درمقابل ارائه مجدد شناسنامه پروانه جدید خود را از همان محل دریافت نمایند چنانچه درنشانی ومحل اقامت معتاد تغییری روی داده بادر مقدار مصرف تریاك اعم از خوردن یاکشیدن نسبت بمقدار مندرج در پروانه قبلی تقلیلی حاصل شده باشد دارنده پروانه باید تغییرات مزبوررا قبل ازتسلیم برك اول پروانه قبلی خود دربشت برك مزبور نوشته و بشعبه فروش تریاك تسلیم نماید.

ضمناً تذکر میدهد که برای اشخاصی که بخوردن تریاك اعتیاد دارند در صورتیکه اعتیاد آنها محرز گردد حداکثر تایك کرم و نیم پروانه ممکن است صادر شود.

مقدار سوخته ایکه معتادین بکشیدن تریاك باید درموقع خریاك بشعب فروش مجاناً تسلیم نمایند مانند سابق معادل نصفه مقدار تریاکی که خریداری مینمایند میباشد؟

بدیهی است پس از ۳۱ مرداد دیگر بهیچوجه پروانه صادر نخواهدشد

شماره ۲۴۵۰ آ-۱۹۴۲ ۱-۲ **وزارت دارائی**

قابل توجه کارمندان محترم دولت

کارمندانی که با شرکت سهامی تعاونی مصرف کارکنان دولت معامله اقساطی دارند می توانند انواع کالاهای کارخانه جات اصفهان وایران را که نمونه های آن در شرکت تعاونی مصرف موجود است باگرفتن حواله از شرکت از مغازه کالای میهن مقابل سفارت انگلیس با بهای مناسب معین از طرف شرکت اقساطاً خریداری نمایند. کالای میهن مقابل سفارت انگلیس

آ-۱۸۹۲ ۳-۴

آگهی

دوره دوم کلاس کمك مهندسی جنگل روز ۱۵ شهریورماه ۱۳۲۱ در تهران افتتاح خواهدشد شرط ورود بکلاس نامبرده داشتن گواهینامه رسمی دبیرستان کشاورزی است.

دارندگان گواهینامه رسمی پنجساله دبیرستانها نیز در صورتی که از عهده امتحان ورودی شامل مواد زمین شناسی- گیاه شناسی وزراعت عمومی درحدود برنامه دبیرستان کشاورزی برآیند پذیرفته خواهندشد.

دوره کلاس ششماه است ودر طی تحصیل ماهیانه ۳۵۰ ریال بدانش آموزان کمك هزینه تحصیلی داده میشود و پس از اتمام دوره کلاس کسانی که در امتحانات توفیق حاصل کنند بدریافت گواهینامه رسمی کمك مهندسی جنگل نائل خواهندشد ودرصورت وزارت کشاورزی باحقوق ماهیانه ۹۰۰ ریال بطور پیمانی استخدام خواهندگردید.

داوطلبان می توانند درساعات اداری باداره جنگلبانی وزارت کشاورزی خیابان شاهرضا مراجعه کرده ومنتهی تا روز ۱۰ شهریور ماه نام خود را ثبت نمایند. شماره ۱۴۸۳۹ **وزارت کشاورزی**

آ-۱۸۶۵ ۱-۳

آگهی

چون مقرر شده است دانش آموزانیکه میخواهند تحصیلات خود را در یکی از دانشکده ها ادامه دهند از آنها امتحان ورودی بعمل آید و داوطلبان متفرقه وتجدیدی هم پس از موفقیت درامتحانات مربوط درصورتیکه مایل به ادامه تحصیل باشند باید در امتحانات ورودی دانشکده ها شرکت نمایند بنا براین بدینوسیله باطلاع کلیه داوطلبان میرساند که امتحانات تجدیدی نهائی از روز سه شنبه ۱۰ شهریورماه شروع خواهد شد ودفترثبت نام داوطلبان متفرقه در مردادماه دراداره امتحانات وبرنامه ها بازمیباشد و برای اطلاع بیشتر و مراجعه به برنامه آن اداره مراجعه نمایند. شماره ۲۷۷۳

آ-۱۸۹۱ ۲-۳ **وزارت فرهنگ**

دکتر محمدعلی مؤید حکمت

از مسافرت مراجعت بعدازظهر ها بنهرائی مینماید - نشانی میدان بهارستان کوچه کلانتری تلفن ۴۲-۹۲ آ-۱۸۵۷ ۶-۵

تشکر ومعذرت

از حضور ذوات محترم آقایان رؤسای اداره ها وبازرگانان وهمکاران اداری و کارمندان بانك ملی رشت بویژه جمعیت محترم خورشید ومدیران جراید و فامیل سمیعی که حضوراً وکتباً و تلگرافی بمناسبت فوت جوان ناکام آقای حاجی عنایت الله ساعد سمیعی از ما مصیبت زدگان دلجوئی و تسلیت فرموده اند با قلبی افسرده واز صمیم قلب تشکر میکنم و بواسطه کسالت روحی وگرفتاری چنانچه در شرفیابی و یا عرض پاسخ تأخیر شود بدینوسیله استدعای عفو داریم.

خانم عنایت الله ساعدسمیعی
عزیزه سمیعی - عزت الله ساعد سمیعی - شکر الله ساعدسمیعی

آ-۱۹۳۲

نامه دانشوران

شماره دوم روز شنبه منتشر میشود

آ-۱۹۴۵

نامه هفتگی مربی

بمدیریت آقای علی اکبر سلیمی مدیر بنگاه مربی ومؤلف گلهای رنگارنگ در روزشنبه اول شهریور منتشر میشود.

آ-۱۹۴۴ ۱-۳

تذکر

بمناسبت تصادف روزشنبه ۲۴، ۵، ۲۱ باسال مرحوم سرگرد حسین خسروی از ساعت چهار بعدازظهر مجلس یادبودی در مقبره طباطبائیها حضرت عبدالعظیم برپا است بدینوسیله باقوام ودوستان آن مرحوم یادآوری مینمایم که باتشریف فرمائی خود روح آن فقید را شاد فرمایند.

عصمت طباطبائی

آ-۱۹۴۳

با نهایت تاسف درگذشت شادروان با و تهرانچی رابعموم بازماندگان آن مرحوم مخصوصا آقای جعفر تهرانچی تسلیت میگوئیم

محمدعلی قیاسی - مرتضی قاموس

آ-۱۹۴۵

آگهی

برابر نامه شماره ۱۱۹ مورخه ۷ر۵ر۲۱ شرکت نسبی بخشی وبرادران که بشماره ۴ در دفترثبت شرکت های داخلی ثبت خوی به ثبت رسیده طبق اساسنامه شرکت نامبرده از تاریخ اول مردادماه ۲۱ در شهرستان تبریز شعبه تأسیس و دائرکرده است.

ازطرف رئیس ثبت خوی رشتی

آ-۱۹۳۳

آگهی

به آقایان سهامداران شرکت سهامی اسفالت ری محترما اطلاع داده میشود که برحسب تصویب هیئت مدیره مبلغی به سهامداران شرکت درمقابل سهام وام داده میشود مقتضی است بدفتر شرکت مراجعه نمایند شرکت سهامی اسفالت ری

آ-۱۹۱۵ ۲-۲

نیازمندیها

۵۵۰ متر زمین فروشی

واقع در بیرون دروازه دولت اول جاده شمیران کوچه باغ مصورفروخته میشود طالبین بشماره ۳۴۱ بدفتر راهنمای اطلاعات مراجعه نمایند.

آ-۱۱۹۷ ۴-

یکدستگاه رادیو

مارك بلا پونکت مدل ۴۱ هشت لامپ اتوماتیك کاملا نو در تجارتخانه فرزانه و فرشچی خیابان سعدی جنب کاراژ کتانه تلفن ۷۰۰۰ بفروش میرسد

آ-۱۹۰۰ ۳-۳

پیانوی فروشی

یکدستگاه پیانوی بزرگ چهارارکی فوری بفروش میرسد طالبین پشت شهرداری بشرکت خشا مراجعه فرمایند.

آ-۱۹۲۲ ۲-۲

دوستداران موسیقی

ویلون رانرژرژ ارتران دارنده نشان عالی از کنسرواتوار پاریس فرا گیرید ازساعت ۱۷ تا ۱۹ آدرس- خیابان شاهرضا کوچهٔ لینج نمره ۱۳۹

آ ۱۹۲۶ ۳-۱

اطاق مبله اجاره داده میشود

با برق بماهی ۲۰۰ الی ۳۰۰ ریال ساعت ۵ الی ۸ بعد از ظهر به خیابان کاخ کوچه بشن شماره ۴۱ مراجعه فرمایند.

آ-۱۹۳۶

یکنفر مکانیك موتور

مورد احتیاج است بشماره تلفن ۷۲۸۶ مراجعه شود

آ-۱۸۷۲ ۳-۳

رادیو تهران

برنامه گفتارهای رادیو تهران روز جمعه ۲۳ مرداد ماه ۱۳۲۱

ساعت ۱۵-۱۳- گفتار ادبی در باب تربیت در نظر سعدی

ساعت ۱۹ گفتار اقتصادی درباره تغییر رخ کالا

ساعت ۵۰ - ۲۰ تئاتر بتوسط هنر پیشگان تماشاخانه تهران (نمایش تقصیر باکیست)

ساعت ۵۰-۲۱- سخنرانی آقای ابوتراب رازانی درباره میهن ومیهن پرستی

مطالب دیگر این برنامه مطابق برنامه هفتگی است.

ورود وخروج قطارهای مسافری فردا جمعه

حرکت قطار زنجان ساعت ۸ صبح

حرکت قطار قم ساعت ۸ صبح

ورود قطار قم ساعت ۷ و ۳۵ دقیقه بعد از ظهر

ورود قطار شاهرود ساعت ۸ و ۵ دقیقه بعد ازظهر

فردا اداره پست تعطیل است

پستهائیکه از شهرستان توزیع میشود. فقط یك پست برای شمیران فرستاده میشود

برنامه سینماها

ایران - فیلم مساعی نابل تقدیر انگلیسی

البرز - فیلم سیاه چشم ناطق فرانسه

دیده بان - پسر میکادو ناطق انگلیسی

نو - فیلم آمان گلدی ناطق روسی

همای - فیلم قتل در مترو ناطق فرانسه

جهان - جزیره شیطان ناطق انگلیسی

ری - فیلم اریگون ناطق انگلیسی سری ۴

تهران - لنین گراد در حال جنك ناطق روسی

میهن - ۲۰۰۰۰۰۰ میلیون دلار ارنیه

تماشاخانه تهران - سلمانی سویل ۴ پرده

تماشاخانه هنر - ابرت آرشین مالالان

بهای اشتراك

	۱۲ ماهه	۶ ماهه	۳ ماهه
تهران	۱۴۰	۷۵	۴۰
شهرستانها	۱۵۰	۸۰	۴۵
خارجه	۲۴۰	۱۲۵	۶۵

بهای آگهی ها سطری ۸ ریال

صاحب امتیاز و مدیر مسئول عباس مسعودی

عنوان تلگرافی: تهران اطلاعات

جای اداره خیابان خیام

تلفون اداره: ۴۶۲۴ - ۴۶۷۷ - ۵۵۷۹

منزل مدیر ۴۷۳۴

شرکت سهامی چاپ